

JAV VADAI SUGRIEŽTINO KALBAS PRIEŠ SSSR

ŽINIOS IŠ OKUOTOS LIETUVOS

Kolchozininkų įkurdinimas

Komunistai siekia kolchozininkus perkelti iš vienkiamų į kolchozines gyvenvietes ir tuo taip pat susirūpinusi ir kom. partijos naujai priimta programa. Reikės pastatyti per 200,000 vienbučių namų ir jau dabar, kaip seka iš Vilniaus radijo pasikalbėjimo, numatoma, kad tokia statyba bus industrializuota. (Pagal rugsėjo mėn. paskelbtus duomenis Lietuvoje buvo skaitoma apie 384.000 kiemų. — E.).

Statyba kolchozų gyventojam rūpinasi ir Mokslų Akademijos statybos ir architektūros institutas ir pagal jo projektus tokie namai bus statomi iš su- renkamų stambiųjų gelžbetoninių bloškėlių — blokų.

Kolchozininkai, esą, galėsį pasistatyti namus, kurie susidės iš virtuvės 12 kv. m. plo- to, gyvenamojo kambario (20 kv. m.), dviejų miegamųjų (ben- dro ploto 20 kv. m.) ir mažyčio sandėliuko. Už pamatus, išori- nes sienas, vidaus pertvaras kol- chozininkas turės sumokėti apie 1,500 rb. ir dar atskirai teks mo- kėti už plytines pristatytas da- lis. (O kur stogai, grindys ir pa- statymas? — E.). Per šiu metų 8 mėnesius jau esą pastatyta 88 tokie namai ir statoma 464 stan- dartiniai surenkamieji namai. Šiais metais jau pradėtas deta- lus kolchozų gyvenviečių išpla- navimas. Pirmoje eilėje projek- tuojamos stambios kolchozų gy- venvietės, esančios didesniuose miesteliuose. Pvz., Kovarsko ra- jono keli kolchozai turės bendrą centrinę gyvenvietę Tajuėnų miestelyje ir pan.

Technikos išradimų parodos

Prieš komunistų suvažiavimus Vilniuje ir Maskvoje, Vilniuje buvo atidaryta naujosios teh- nikos paroda su 4,000 eksponatų. Jų tarpe buvo eksponuotos Lietuvos įmonės pagamintos įvairios staklės, elektroninės skaičiavimo mašinos. Į parodą buvo vežamos ekskursijos iš įvairių Lietuvos vietų, lankėsi ir ekskursijos iš Minsko, Lat- vijos ir Estijos. Lankytojams buvo aiškinaama apie parodos eksponatus, buvo prarvesti ir se- minarai technologijos ir kt. klaui- simais.

Spalio mėnesio 25 dieną Vilniuje buvo atidaryta Pabal- tijo ir Baltarusijos išradimų ir racionalizacinių pasiūlymų para- da. Vienoje salėje parodyta 300 išradėjų ir racionalizatorių pa- siūlymų. Su Lietuvos išradėjų darbais parodos lankytojus su- pažindino inžinierė Lukačiova, paaiškindama: Načinajem my ot sielskogo choziaistva". Įvairių įmonių lankytojus norima pa- mokyti, ką galima pritaikinti pas save... (E)

Pramonės įmonės lenktyniauja

Dar prieš Maskvos suvažiavi- mą Lietuvos pramonės įmonės buvo skatinamos lenktyniauti savo tarpe, įvykdyti planus ir teisę "raportuoti" Maskvos su- važiavimui "turėjo laimę" 53 įmonės. — jos, esą, prieš laiką įvykdė "įsipareigojimus". Spa- lio mėn. pabaigoje, pagal per Vil- niaus radiją paskelbtą pasikal- bėjimą su Liaudies ūkio tary- bos pareigūnais, geriausiai pasi-

rodė šios įmonės: kuro pramo- nėje — Panevėžio durpių kon- tora, mašinų gamyboje — graž- tų gamykla Vilniuje, statybinių medžiagų — Akmenės cemento gamykla, chemijos pramonėje — gumos išdirbinių "Inkaras", miško apdirbimo ir popieriaus valdyboje — "Beržo" baldų fa- brikas, lengvosios pramonės įmonių tarpe — tekstilės-triko- tažo kombinatai, žuvies sistemo- je — Klaipėdos žuvies konservų fabrikas. (E)

Ike - Trumanas padavė rankas

Kas širdy, paašškės vėliau

KANSAS CITY, Mo. — Tau- tų draugystės šventė suvedė į tas pačias iškilmes buvusius pre- zidentus Trumaną ir Eisenho- werį, pasidariusius dideliais priešais nuo 1952 metų, kada Ike davė pažadą respublikonų partijai būti jų kandidatu į pre- zidentus.

Eisenhoweris dabar sutiko bū- ti "People-to-People", tarptauti- no kultūrinio bendradarbiavimo pusiau valdinės organizacijos pirmininku. Atvykęs į šios or- ganizacijos veiklos atnaujinimo iškilmes, Ike turėjo nuvažiuoti į gretimą Independence miestelį apžiūrėti Trumano vardo biblioteką ir pasisveikinti su savo poli- tiniu bei asmeniniu priešu.

Vėliau jiedu kalbėjo Laisvės dienoj prieš 60,000 žmonių mi- nią gana panašiai: juo žmonės geriau vieni kitus pažįsta, juo jie vieni kitus daugiau pamėgsta.

Per 8 prezidentavimo metus Ike niekad nepakvietė į Baltuo- sius rūmus savo pirmtako Tru- mano, nors negalima pasakyti, kad jiedu nebūtų viens kito ge- rai pažinę. Jiedu per tą patį lai- kotarį buvo priversti susitikti tik gen. G. Marshallo laidotuvė- se ir Kennedžio inauguracijoj.

Pagavo 17 arabų pogrindžio vadų

Veikė Prancūzijoje tarp saviškių PARYŽIUS. — Prancūzijos policija po ilgų metų susekė Al- žerijos arabų pogrindžio vadus, veikusius Paryžiuje ir kituose prancūzų miestuose tarp saviš- kių.

Jie organizuodavo politines žmogžudystes prieš arabus, ku- rie nenorėdavo pripažinti Alže- rijos arabų sukilėlių laikinosios valdžios Tunise; ruošdavo de- monstracijas prieš prancūzų val- džia, o svarbiausia — jie rink- davo pinigines duokles iš ara- bų karui prieš Prancūziją Alže- rijoj vesti.

Tarp 400,000 Alžerijos arabų Prancūzijoje 124,000 laikomi ko- vingais savo sukilėlių remėjais. Bet ir tie, kurie stovi nuošaliai, turi nuolat duoti pinigų kovo- jantiems arabams Alžerijoje.

Tarp 17 suimtųjų arabų po- grindžio vadų yra penki euro- piečiai ir viena moteris. Jie ga- bendavo surinktas aukas į švei- cariją, Vokietiją, iš kur pinigų paimdavo Alžerijos išlaisvinimo fronto įgaliotiniai.

Poetas, žurnalistas Juozas Tysliava

JUOZO TYSLIAVOS JAU NĖR

Vienybės leidėjas krito nuo širdies smūgio

NEW YORKAS. — Šeštadienį, lapkričio 11 dieną, mirė Vienybės savaitraščio leidėjas ir redaktorius Juozas Tysliava, būdamas 59 metų amžiaus. Anksti rytą jį ištiko širdies smūgis. Smūgis buvo mirtinas. Nugabenus į ligoninę, jis pirmą valandą po pie- tų mirė.

Kaip atsimename, kiek leng- vesnis širdies smūgis jį ištiko praeitais metais. Atrodė, kad jis po pirmojo priepuolio visiškai atsitašė. Taip nebuvo. Kad nemirtų jo Vienybė, jis tęsė sunkų leidėjo, redaktoriaus darbą įprastiniu atkaklumu. Jam mirus, savaitraštis neteko pagrindi- no ramščio.

Į Vienybės redaktoriaus dar- bą jis įsikinkė po atplaukimo į Jungtines Valstybes 1932 me- tais. Tysliava buvo plačiai iš- jungęs į Amerikos lietuvių vi- suomeninį, politinį ir kultūrinį gyvenimą. Teko jam pirminin- kauti New Yorko Lietuvių Tary- bai, teko ir pasitraukti, suė- jus su savo grupe (tautininkų) į nuomonių skirtumus.

Velionis pašarvotas Vienybės namuose, kur antradienio vaka- rą draugai, artimieji, atstovai iš įvairių visuomeninių grupių ir organizacijų susirinko paskuti- niam atsisveikinimui. Trečiadienį jis bus sudegintas ir palaido- tas Cypress kapinėse.

Modernios poezijos atstovas

Juozas Tysliava gimė 1902 me- tais Keturvalakių kaime, Vilka- viškio apskrityje. Būdamas gim- nazistu išėjo savanorių į nepri- klausomybės karą. Gyvenimui kiek apsitvarkius ir pradėjęs reikštis literatams, Tysliava tuoj išliko į modernius poetus. Jis susidėjo su Binkio-Petrėno keturėjų grupėje, vadinta poetijos futuristais, naujų for- mų, o taip pat ir turinio, ieško- tojais.

1922 metais pasirodė jo pir- ma poezijos knyga "Zaltvyks- tės", metais vėliau — "Traukinys". 1924 metais pasirodė vėl nau- jas eilėraščių rinkinys — "Ne- muno rankose". Ir taip kas-

met po naują rinkinį — "Auksu- lyta" (1925), "Tolyn" (1926). Kai kurie jo eilėraščiai buvo įtraukti į chrestomatijas ir pa- plitę gimnazijų mokinių tarpe. Juozas Tysliava buvo išvaikš- tinėjęs, iškeliajęs Europą, ge- rai susipažinęs ne vien su lite- ratūra, bet ir su pasauliniais įvykiais, diplomatine istorija. Gyvenant Paryžiuje tarp pokario poetų, menininkų, sugužėjusių iš visų pasaulio kampų, pasirodė jo kūrinys prancūziškai "Coup de Vents". Esant jau Amerikoje, 1935 metais parašė "Poeziją".

Prieš porą metų Lietuvių Ra- šytojų Draugijai nutarus savo vadovybę kelti iš Chicago į New Yorką, Juozas Tysliava bu- vo išrinktas jos pirmininku. Ve- lionis paliko žmoną (Vaivadaite iš Philadelphiajos) ir sūnų Juo- za, universiteto studentą.

Dainavo, šoko maskviečiams

Kom. partijos suvažiavimo baigiamajame koncerte, drauge su visų sovietinių respublikų me- no kolektyvais, pasirodė ir iš Lietuvos atvykęs V. Bartusevi- čiaus vadovaujamas studentų meninis kolektyvas. Pradžioje kolektyvas atliko šokį "Kepuri- ng", drauge chorui dainuojant sveikinimo žodžius suvažiavimo "garbei". Toliau ansamblis sku- dučiavo Pr. Tamošaičio "Vove- raitė" ir rusų kalba choras su orkestru atliko Muradelio dainą "Buchenvaldo varpai". Koncer- to baletmeisteris J. Gudaitis-Gu- davičius pastatė naują šokį, pa- vadinęs "Draugystės juosta". Pabaigoje ansamblis padainavo "Liepsnokite širdys" (poeto J. Marcinkevičiaus žodžiai ir Bal- sio muzika).

Senasis bolševikas grįžta Maskvon kaip į priešų miestą

Molotovas, Kaganovičius ir Malenkovas išmesti iš partijos

MASKVA. — Sekmadienio rytą iš traukinio išlipo Molotovas, buvęs ministerių tarybos pir- mininku ir užsienio reikalų mi- nisteriu Stalino laikais. Jis grį- žo lydymas žmonos ir policijos agentų iš Vienos, Austrijos, kur pastaruoju metu buvo SSSR nu- olatiniu atstovu tarplautinė at- minės energijos agentūroj.

Stoty jį pasitiko jo dukterė žentas. Apie jo grįžimą Sovie- tų spaudoj nieko nebuvo rašy- ta. Vakary spaudos korespon- dentai tvirtina, kad Molotovas kartu su buvusiu premjeru Ma- lenkovu ir vicepremjėru Kaga- novičium buvo išmesti iš parti- jos.

Apie išmetimą iš partijos na- rių buvo nemaža kalbėta komu- nistų partijos suvažiavime, bet formaliai narius priima ir iš- mēta partijos skyrius, celė. Fak- tiškai skyrių valdybos pildo Ma- skvos galiųjų pageidavimus, o dėl jų pageidavimų išmesti se- nuosius bolševikus, stalinistus nebėliko jokių abejonių.

Kreipėsi į centro komitetą

Iš tų pačių komunistų šaltinių Vakary korespondentai patyrė, kad išmestieji bolševikai padavė skundus komunistų partijos cen- tro komitetui, reikalaudami juos palikti partijoj.

Gal būt, kad jų skundų svars- tymas išsivystys į tikrą teismą, kuris gali priimti dar griežtes- nius sprendimus. Chruščėvas ypač yra užsūrūstinęs ant Mo- lotovo. Jis ne tik neprisipažįsta prie kaltinimų (kaip tai padarė Vorosilovas), bet dar atsiuntė prieš partijos suvažiavimą čėvo "taikingos koegzistencijos" 22 lapų laiškų centro komite- to nariams, sukritikuodamas Chru- ščėvo ir išvadindamas jį paci- fistu, kontrevoliucininku.

AMERIKA KOVOS, JEI BUS PRIVERSTA, UŽTIKRINO PREZIDENTAS J. KENNEDY

Nuo atominių bombų nepasislėptų Nikita Chruščėvas, įspėjo Jungtinių Valstybių viceprezidentas Johnsonas

WASHINGTONAS, D. C. — Kai prieš porą savaitių antrae- lis vyriausybės narys, gynybos sekretoriaus padėjėjas Roswell Gilpatric pasakė pirmą griežtą įspėjimo kalbą Sovietams, iškel- damas Amerikos karinės galios pranašumą, laisvasis pasaulis pa- juto didelį padrasinimą. Bet buvo pageidaujama, kad vieną kar- tą griežtai pasakytų ir patys didieji vyriausybės vadai.

Šeštadienį, švenčiant Vetera- nų dieną ir minint I pasaulinio karo paliaubas, tvirtas kalbas apie šios šalies pasiryžimą gin- ti savo ir savo sąjungininkų lai- svę pasakė pats prezidentas John Kennedy, viceprezidentas Lyndon Johnson ir gynybos sek- retorius Robert McNamara.

Minėjimas Arlingtono kapinėse

Prezidentas, padėjęs vainiką Amerikos didvyrių kapinėse Ar- lingtone prie žuvusių karių ka- po, kalbėjo apie sunkų kelią į taiką šiai generacijai.

Sovietai taikingų Amerikos norų neturi aiškinti kaip ameri- kiečių nenorą, neryžtą gintis, į- spėjo prezidentas. Nėra būdo iš- saugoti laisvės pasienius be au- kų ir rizikos. Tegu nė viena tau- ta nedaro klaidingų išvadų iš mūsų kantrumo ir taikumo, jog mes bijome karo arba nenori- me išpildyti savo įsipareigoji- mų. Mes neišgelbėsime savęs, apleidami savo sąjungininkus arba atsisakydami savo įsiparei- gojimų, kalbėjo prez. Kennedy.

Nepasislėptų nė Chruščėvas Kitoj vietoj, McKinney, Tex., Veteranų dieną kalbėjo vicepre- zidentas Lyndon Johnson. Jis pa- sakė, kad nė pats Chruščėvas, nė jo rėmėjai neišsigelbėtų iš Amerikos atominių smūgių, jei jie drįstų pradėti atominį karą. Jis, viceprezidentas, kalbas apie gynybos pasiruošimus ne- noriai, "bet aš bijau, kad, nuty- lėdamas šiuos dalykus, neduo- čiau pagrindo nelabosioms jė- goms pasauly tai aiškinti, kaip mūsų silpnumo ženklą".

Karą laimėtų Amerika

Gynybos sekretorius Robert McNamara kalbėjo Atlantoj,

Pagal ankstyvesnius stalinii- nius mitus ten Josifas parodė savo genialumą strategijoj bolševikų revoliucijos metais. Ir už tai Caricina buvo pavadinta Stalingradu, bet tik iki 1961 m. lapkričio 10 dienos.

Stalinsko miestas vakarinia- me Sibire perkrikštytas tuo pa- čiu įmirtimu Novokuznecku. Don- baso pramonės miestas Ukrai- noj, vadindėsi ligi šiol Stalino, nuo dabar bus vadinamas Do- necku. Tadžikistano kolonijos Azijoje sostinė Stalinoabas pa- vadintas senuoju vardu — Du- šambe.

Venecuela nutraukė santykius su Kuba

KARAKAS, Venecuela. — Prezidentas Romulo Betancourt įsakė nutraukti diplomatinis santykius su Kuba, pasipiktinus nuolatinėmis Castro šnekomis apie Venecuelą, kaip "Amerikos imperialistų įsakymų vykdyto- ją" ir pan.

Iš tikrųjų Betancourt nuolat pabrėžia ir parodo savo nusista- tymą būti visiškai nepriklauso- mu nuo Jungtinių Amerikos Val- stybių. Ir dabar, po santykių nutraukimo, jis vis dar yra nu- sistatęs prieš ginkluotą invazi- ją į Kubą Castro valdžiai nuvers- ti.

Kitos Lotynų Amerikos repub- likos, nutraukusios anksčiau diplomatinis santykius su Cas- tro Kuba yra šios: Honduras, Salvadoras, Peru, Nikaragva, Gvatemala, Haiti ir Dominika. JAV yra taipgi nutraukusios diplomatinis santykius ir pa- skelbusios prekybos (eksporto - importo) embargą.

Anglijos karalienė Elizabeth II apleidžia Buckingham rūmus ir vyksta į aerodromą. Ji išskrido į Gana, buvusią Anglijos koloniją, kuri dabar yra nepriklausoma valstybė.

BALFAS SPALIO MĖNESYJE

Lietuvos kvota

Per metus į JAV gali atvykti tik 384 Lietuvos gimę asmenys. Tai Lietuvos kvota. Valstybės Departamentas praneša, kad š. m. rugpjūčio 1 dieną buvo užsiregistravę JAV vizai gauti 2,502 asmenų, Lietuvos gimę. Iš jų 176 yra privilegijuoti, nes turi JAV artimų giminių. Lengva apskaičiuoti, kad artimų giminių JAV neturintiems teks laukti vizos gana daug metų.

Tremtiniai lietuviai gali atvykti į JAV be kvotos ir laukimo, de ja, dėl įvairių priežasčių jie labai lėtai registruojasi, o privilegijų laikas baigiasi (1962 m. liepos 1 d.).

Balfo pajamos spalio mėn.

Balfas spalio mėn. gavo tik 534 šalpos dolerius — grynų aukų. Vienam asmeniui netikėtai paaugojus stambesnę sumą specialiai siuntiniais ir pridėjus kitus pajamas, viso buvo gauta 5,265 doleriai, kurių vis dėlto pritrūko to pat mėnesio operacijoms. Vien siuntiniams išleista 2,279 dolerius; Vasario 16 gimnazijai gauta ir nusiūsta 696 doleriai. Saleziečių gimnazijai nieko negavome ir nieko nepasiuntėme. Spalio mėn. buvo išleista 217 dolerių daugiau negu gauta. (Viso išlaidų buvo \$5,482).

Maistas — rūbai tremtiniams V. Vokietijoje

Spalio mėn. Balfo Centras išrūpino ir išvežė V. Vokietijon 232,513 svarų įvairaus maisto ir 6,820 sv. aprangos. Maistas buvo gautas iš JAV vyriausybės, rūbai suaukoti dosnių lietuvių. Viso tos gėrybės išplaukė 5 atskirai siuntom, laivais, už kurių pervežimą apmoka V. Vokietijos vyriausybė. Dokumentacija, apraada ir kiti formatai šių siuntinių Balfui kainavo per 500 dolerių.

Balfo individualios siuntos

Spalio mėn. iš New Yorko Balfas pasiuntė 69 individualias medžiagų siuntas iš kurių 33 į Lenkiją, 36 Lietuvon ir Sibiran ir vieną Brazilijon. Vaistų siuntinių buvo 22, iš jų tik du siuntiniai Lietuvon. Lenkijon vaistų nedidelius siuntinukus įleidžia be sunkumų, net ir be receptų. Tie siuntinukai dažniausiai siunčiami iš Vokietijos, tačiau vokiečių vaistų sandėliai atsiskakė parduoti vaistus be receptų. Kurie individualiai, privaciai gelbsti sergančius lietuvius Lenkijoj irgi turėtų reikauti iš ten receptų, nes iš užsienio gauti vaistai Lenkijoje dažnai piktnaudojami. Dėl tos priežasties ir lenkai gali juos uždrausti.

Organizacijos judrumas

Nors Balfo Centre spalio mėn. pinigų daug negauta, bet skyriuose veikla buvo labai gyva, jos sukeltos šalpai lėšos pasiekė Balfo Centrą vėliau. Reikalų vedėjas dalyvavo įvairių vietų Balfo parengimuose ar veikėjų pasitarimuose. New Yorke sudarytas pajėgus Vajaus Komitetas, kuriam vadovaus Dr. A. Trimakas. Balfo Reikalų vedėjas dalyvavo Berlyno burmistro pagerbime New Yorke, Taikos Korpo konferencijoje ir kit. amerikiečių bei lietuvių veikėjų susirinkimuose, kur mažiau ar daugiau buvo liečiami Balfo reikalai.

Imigracijos rūpesčiai

Spalio mėn. Balfas susilaukė kelių imigrantų lietuvių, atvykusių į JAV vien Balfo dokumentais. Viena puiki šeima atvyko per V. Vokietiją beveik tiesiai iš Sibiro. Ją pasiėmė V. Vokietijos direktorius kun. V. Martinkus. Kitiems prieglaudus teko įieškoti New Yorke. Laukiame atvykstant daugiau.

Gaisrininkas (prie medžio, viduryje) apžiūrinėja Constellation lėktuvo laują. Lėktuvas, kuriuo skrido 74 armijos rekrutai į Columbia (S. D.), nukrito netoli Richmond, Va. Gyvi išliko tik du igulos nariai. Nelaimė įvyko dėl motory sugedimo.

KAZYS ŪKELIS PASAKOJA APIE KELIONĘ Į LIETUVĄ

X
Gatvėje baliavojančius apžiūri tipelis

— Ten pasipylė įvairiausių kalbos, — toliau pasakoja Kazys Ūkelis apie giminių sutikimą Kauno gatvėje. — Mane apibėrė tokia didele klausimų daugybe, kad aš ir susigaudyti negalėjau. Moteriškos klausimo vieno dalyko, vyrams rūpi kiti klausimai. Jeigu aš ko užklauskdavau, tai gaudavau bent penkis atsakymus. Visi atsakė: „davo tuo pačiu metu. Jeigu bučiau jaunesnis, tai dar būčiau galėjęs lengviau susigaudyti, bet dabar man ir užgirsti būdavo sunku.

— Buvo skanaus juoko, buvo ir ašarų... Bet kompanija bu-

Atlyginimas nukentėjusiems nuo nacių

Šiai problemai Balfo Centras negali daug talkinti, tik painformuoja, aiškina, parūpina anketas. Bylų nevada ir advokatų nerekomenduoja, nes tai gana komplikotos individualios bylos, už kurių laimėjimą Balfas negali imtis atsakomybės. Balfo istaiga Muenchene daug padeda tremtiniams Vakarų Vokietijoje, kur yra dauguma nukentėjusiųjų nuo nacių.

Balfas lapkričio mėnesyje

Centras bus užverstas darbais talkinti New Yorko Balfo vajui, kurį veda specialus komitetas ir skyriaus valdyba, vadovaujama akt. Vitalio Žukausko. Lapkričio 8 d. Centro Valdyba turi spręsti gana daug ir komplikotų uždavinių: individualios šalpos prašymai, tremtinių įkurdinimo Vakarų Vokietijoje reikalai, užkliuvę agentūroje Balfo medžiagų siuntiniai ir pan. Dėl užkliuvusių siuntinių paskutinė informacija yra, kad visus juos perims ir persiųs dar veikiančios agentūros be extra išlaidų siuntėjams.

Sibiro knygėlė olandiškai

Mūsų lietuvių Sibire rašyta maldaknygė buvo išversta olandų kalbon ir jos paskleidimas (400,000 egz.) buvo labai išreklamuotas Europoje. Ši proga buvo panaudota Olandijoje ir kitur sukelti lėšas kenčiantiems už geležinės uždangos paremti. Balfo reikalų vedėjas olandams paskolino originalą ir kitaip talkino, už tai vietoje honoraro gavo kelis šimtus egzempliorių olandiško vertimo. Įtambsnėms Balfo rėmėjams šis gražus leidinukas bus pasiūstas garbės diplomo vietoje.

Balfo Centro Reikalų Vedėjas

„NAUJENAS“ SKAITO VISI SROVIŲ ŽMONĖS: DARBINIAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

Laiškas Redakcijai

Jūsų laikraštyje š. m. lapkričio mėn. 7 d. numeryje yra atspausdintas straipsnelis „Tautininkai švariai prašovė“. Tame straipsnyje yra paminėta mano pavardė ir melagingai parašyta, kad aš Tautinės s-gos bankete pasakiau būkta lietuviškos spaudos mėn. suruošė Chicagos žurnalistų s-ga.

Aš taip visai nesakiau ir net neminėčiau kas spaudos mėn. surengė. Tie žodžiai yra melagingi.

A. Janukaitis,
A.L.T.S-gos Chicagos skyr.
pirmininkas

! literatūros bičiulius!

Antano Skėmos raštams išleisti fondo organizacinė komisija, giliai vertindama tragiškai žuvusio rašytojo Antano Skėmos inasą į lietuvių literatūrą, ryžtasi išleisti kiek galima pilnesnę jo raštų laidą. Tam yra reikalinga literatūros bičiulių talka.

Mes tikim, kad lietuvių literatūros bičiuliai ir Antano Skėmos žodį branginą skaitytojai supras jo visų raštų paskelbimo svarbą tiek šiandieniam, tiek ir ateities skaitytojui. Kreipiames į Jus, tikėdami, kad ir Jūs norėsite savo inasū įsijungti į Antano Skėmos raštų išleidimo fondą.

Joks inasas nėra per kuklus, joks inasas nėra per didelis. Juos prašome siųsti šiuo adresu: Dr. Jonas Valaitis, 2547 West 45 St., Chicago 32, Ill.

Antano Skėmos raštams išleisti organizacinė komisija: Valdas Adamkavičius, Antanas Gustaitis, Marius Katiliskis, Julius Kaupas, Vytautas Kavolis, Algimantas Kėželis, Algirdas Landsbergis, Algimantas Mačkus, Henrikas Nagys, Kostas Ostrauskas, Jonas Valaitis.

Nenori tikėti Amerikos gyvenimu

— Gatvėje prie medžio pasakojau, kaip man Amerikoje ėjosi. Ne tik tai jaunuoliams, bet broliui ir sesei buvo įdomu pasiklausyti. Sesuo Ursulė juk buvo tikiai 13 metų mergaitė, kai išvažiavau. Rasinė jau jiems laiškus, bet bene laiškuose viską gali parašyti?

— Priminiau jiems, kad apie 10 metų Amerikoje anglis kasiau. Susitapiau šiek tiek pinigų ir nutariau vykti į Chicago. Papasakojau, kaip aš pats, niekieno nepadedamas, Chicagoje pradėjau biznį. Buvo sunkesnių laikotarpių, teko sunkiau verstis, bet vis dėlto išsilaikiau ir viskas man vyko. Nusipirkau namą, įsigijau reikalingas mašinas, rakandus ir verčiuosi. Pavalgau, apsiirngiu ir dar turiu šį tą susitaupe senatvei. Sveikata taip pat negaliu daug skųstis. Papasakojau jiems ir apie savo seserį, jos gyvenimą.

— Mane apibėrė įvairiausių klausimais. Ar Amerikoje gali mesti vieną darbą ir imti kitą? Ar gali mesti anglis kasti ir tap-

Žemaičių klubas

Žemaičių Kultūros Klubas eininis susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkr. 15 d. 8 val. vakare Hollywood svet., 2417 W. 43 St.

Visi klubo nariai-ės esate širdingai kviečiami dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų ir raportų. Vienas iš svarbiausių yra metinis klubo parengimas, kuris įvyks sekmadienį, gruodžio 3 d., Hollywood svetainėje, 2417 W. 43 St. Parengimo komisija — Bernice Žemgulis, Adela Burba ir Juozas Baličius. Plačiau jums paaiškins susirinkime.

Steponas Narkis, pirm.

Pirkdami dabar PAS BUDRIKĄ sutaupysite daug dolerių, laike šio rudeninio išpardavimo.

- 3 dalių miegamo kambario setai \$119.00
- 4 dalių miegamo kambario setai \$139.00
- 2 dalių Parlor setai nuo \$89.00 ir aukščiau.
- 5 dalių virtuvės setai \$39.00
- 9 x 12 viln. karpetai nuo \$39.00
- 21 colio Televizijos, kabinetinės ir aukščiau. \$99.00

Didelis pasirinkimas minkštų kėdžių, gazonių pečių Moores, Siegler ir kitų, refrigeratorių, skalbiamų mašinų, dulkių valytuvų, matracų, rašomų stalių, lempų, radijų, fonografų, laikraščių ir auksinių daiktų.

LENGVAIS IŠMOKEJIMAIS.

BUDRIK FURNITURE

3241 S. Halsted St.

Chicago 8, Ill.

DEL SUTAISYMO TELEVIZIJOS SAUKITE

Calumet 5-7237

Atdara pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val., sekmadieniais 11-5. Budriko radio programa sekmadieniais iš stoties WHFC, 1450 kil. nuo 2 iki 2:30 val. po pietų.

Jeigu nori sužinoti naujaušias ir tikriausias žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį „Naujienas“.

Speciali Padėkos Dienos PROGA

- 3 vieneti sofa, stalas dviem lentynom, Cocktail stalas ir dvi lemos — \$249.95 ir daugiau.
- 3 gabalių miegamasis setas, spyruoklinis matrasas su spyruokline dėže, 2 vaniti lemos, 2 pagalvės ir parankus kilimas. Viskas už \$69.95

Pritraukiamos kėdės tikiai \$19.95

Radijai, spalvoti televizijų setai, Hi-Fi, gazo pečiai ir įvairiausi baldai.

PIRKEJAI GAUS KALAKUTĄ DOVANŲ

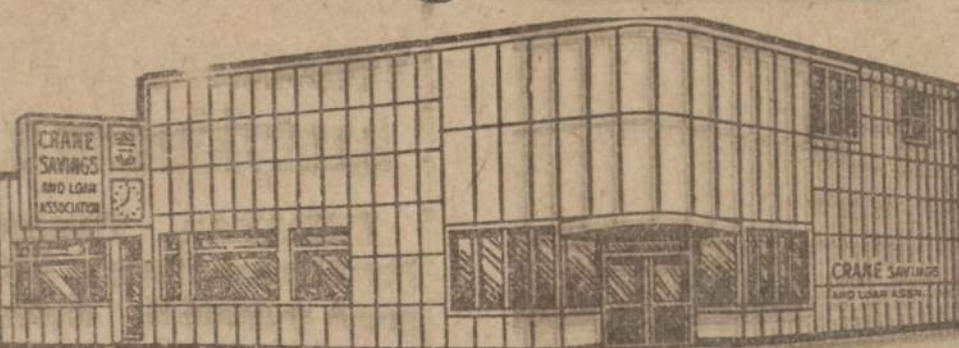
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, savininkai.

ROOSEVELT FURNITURE CO

2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvirt. 9-9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais nuo 11 iki 4:30 val.

Crane Savings and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/4%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Galioja nuo 1960 metų vasario 1 dienos.

Pinigai, ideti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už vis. mėnesį. Dividendai mokami sauso ir liepos 31 d.

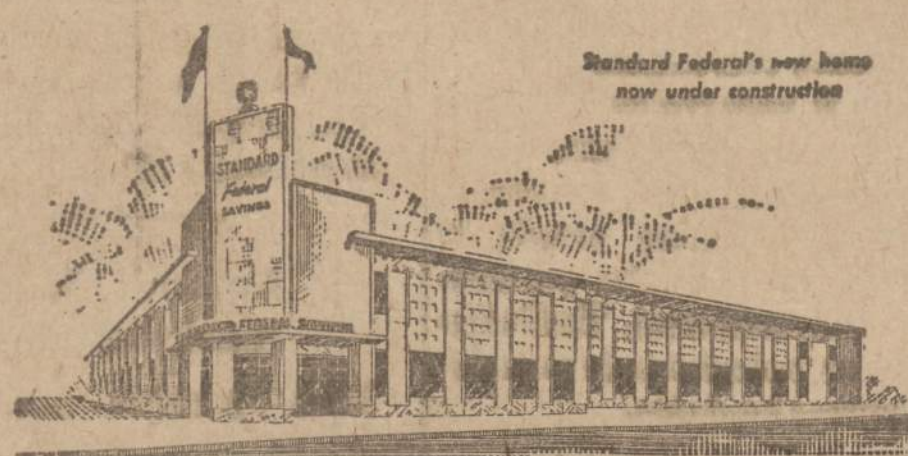
Prašome apilankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

MOVING PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI (Prašyti aištelėti traukai - Kraujavusi kraustymo traukai) Slgu metų patyrimas - Rigus ir sabiningus pataravimus

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Chicago 36 Ill. Tel. Wollbrook 5-9209

Baigiamas naujas Standard Federal namas

Turtas \$80,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, Chairman of the Board

FREE PARKING

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštadienį nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valandos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaro.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
Virginia 7-1141

Viktora Zylės "15 minučių iki dvyliktos"

"Vienybėje" (61.X.27) Viktoras Zylė pateikė pusėtinai ilgą istoriškai anekdotišką tremtinių praeities apžvalgą ir, kai jo laikrodžis rodė 15 minučių iki dvyliktos nakties, savo rašinį pabaigė tokia išvada:

"Lietuvos laisvinimo veiksmams laikas baigti ilgai tęstus partinius žaidimus ir keistą aritmetiką. Metas veiksmams persirinkti, metas apjungti visas Lietuvos laisvinimo darbą stumiančias jėgas: sambūrius, grupes, korporacijas. Kitos išeities nėra".

Is tikrųjų: Viktoro Zylės sambūriams, grupėms net korporacijoms reikia gi pagaliau pajusti žemę po kojomis. Negi ši nelemtoji "talkų", "santarvių", "Fronto bičiulių" maišėtis taip jau niekad ir savybėje nesusitvarkys. Deja, nėra paprasčia partijų partijėlėms bei jų sambūriams sutilpti po savųjų partijų viena pastogė. Vis dėlto Viktoras Zylė ir jo bendraminčiai be reikalo mano, kad Amerikos Lietuvių Taryba ir yra toji pastogė, po kuria galėtų išlaikyti ideologines savo nepriklausomybes ir kiek nutolę nuo savo partinių centrų tautiečiai.

Štai š. m. rugsėjo 22 d. Chicagoje vykusioje Chicago Lietuvių Tarybos konferencijoje iš anksto atitinkamai pasiruošusių net rašytiniais pareiškimais bandyta Amerikos Lietuvių Tarybą iš pagrindu "perorganizuoti". Reikalauta į A. L.

T-ba įjungti "Lietuvių Fronto bičiulius", "Resistencinę Santarvę" ir pn., net "Studentų Sąjungą".

Deja, čia pat turėjo paaiškėti ir paaiškėjo, kad Chicago Lietuvių Taryba yra Amerikos Lietuvių Tarybos padalinys ir dėlto nėra teisėta keisti Tarybos statuta. Betgi jau linksma buvo klausytis, kai aiškėjo, kad siūlomieji į Tarybą įjungti sambūriai (Lietuvių Fronto bičiuliai ir kt.) yra tikrai sudarantį Amerikos Lietuvių Tarybą ideologinių grupių (krikščionių demokratų, tautininkų ir kt.) nepajėgį savybėje susiprasti bendrininkai. Savaimė suprantama, kad diskusijos dėl Amerikos Lietuvių Tarybos perorganizavimo buvo baigtos pagėdavimu bei patarimu broliams su broliais susiprasti, o jau tuomet išjūngimas į A. L. T-bą ir bendrąjį Lietuvos laisvinimo darbą savaime būtų atviras.

Kito kelio nėra, o ir nereikia ieškoti ir Viktorui Zylei. Taigi, ir jam tepaliko tikslai 15 minučių iki dvyliktos, kad susiprastų su savo ideologinės pastogės tautiečiais, "stumiančiais Lietuvos laisvinimo darbą".

Viktoras Zylė siūlo įvesdinti į A. L. Tarybą korporacijas, o Chicago Lietuvių Tarybos konferencijoje buvo siūloma įjungti į Tarybą ir Studentų Sąjungą. Taigi, labai jau peršami studentai, nors, atrodo, kad ir be dalyvavimo Taryboje jie jau yra

Jaime Villavicencio, Ekvadoro prezidento Jose M. Velasco Ibarra sargybos narys, laiko prieš maištaujančius studentus atstato automatinį šautuvą. Tai įvyko Cuenca mieste. Ibarra vis dėlto buvo priverstas aplėisti prezidento vietą. Ją užėmė viceprezidentas Arosemana.

pusėtinai apkrauti — leidžia žurnalą "Lituanus". Bet kad studentija būtų atstovaujama vadovaujamoje politiniuose veiksmuose, tai tokio atvejo dar niekur ir niekad nėra buvę. Būtu normalu ir natūralu, kad studentai patektų į Tarybą prieš tai įsijungdami į Tarybą sudarančias ideologines grupes, bet ne atstovaudami savo korporacijas arba sąjungas.

Kai šeimoje netvarka, tai kaltininkų ieškoma už šeimos ribų ir dėlto nukentčia jau ir Lietuvos reikalas. Skundžiamasi, kad A. L. Tarybos lėšos mažėja. Kodėl? Nagi, didžioji priežastis ir čia bus nesuderėjimas savybėje — grupių, sambūrių maišėtis, jų atskiri fondai ir net agitacija neduoti A. L. Tarybai aukų.

Viktoras Zylė nepatenkintas A. L. Tarybos tariamu "partiniu žaidimu ir keista aritmetika", čia tai jau iš tikrųjų be galo keista ir nuostabu, kad raštingas žmogus skelbtų esant politinis beraštis. Kurios organizuotos visuomenės bei tautos nariai yra be idealų ir ideologijos, šiuo atveju be atitinkamo nusistatymo laisvinamosios Lietuvos atžvilgiu? Nejaugi ir Viktoras Zylė dar priklausytų tajai kategorijai tautiečių, kuriems patogu ir protinga skelbtis ir didžiutis, kad jų partija yra tikta Lietuva.

Tiesa, kai kurios partinės grupės dėl šios "nepartinės ideologijos" laimi visuomeninės veiklos "pirmenybes". Na, kad ir krikščionys demokratai su Fronto bičiuliais paskutiniuose A. L. Bendruomenės rinkimuose apribojo savo bendrakeleivius tautininkus net tikta iki trečdaliao ir visiškai atsipalaidavo nuo kitų partinių grupių: "Ar aš tau, sese, nesakiau?" — anot tos dainos ir J. Ciceno "Naujienu" Dienų Skeveldrose. Taigi dėlto: maurus savo darbą atliko ir maurus gali sau eiti.

Jonas Pelėda

Amžiaus paslaptis

Vienas jūdrus reporteris pastebėjo bare sėdintį sudžiuvusį, nuplikusį, į mumiją panašų raukšlėtą senelį ir sumetė senį išklausinėti, tikėdamasis gauti mažiausiai šimto metų senų žinių. Mandagiai priėjęs, jis paklausė:

— Pone, aš mielai norėčiau sužinoti tamstelės ilgo amžiaus paslaptį?..

— Mano gyvenime nebuvo tos dienos, kurią nebūčiau išgėres galiono degtinės, išrūkęs 50 cigarų ir to vakaro, kurį nebūčiau šokęs.

— Nuostabu, nuostabu! — stebėjosi reporteris. — O kiek tamstai metų, jei galiu paklausti?

— Dvidešimt septyni, — gavo atsakymą.

Kultūros Kongresui paruošti Komiteto posėdis

J.A.V. ir Kanados II-am Kultūros Kongresui paruošti Komiteto posėdis įvyko š. m. spalio mėn. 29 d. Kultūros Fondo Pirmininko J. Švedo bute, Cicerone. Šiame posėdyje dalyvavo: P. Gaučys, B. Babrauskas, P. Maldeikis, V. Jakubėnas, A. Kurauskas, J. Švedas ir Kanados Kultūros Fondo atstovas L. Balzaras. Posėdinį neatvyko: M. Krikščūnas ir J. Jasaitis.

Pirmas posėdis buvo šauktas š. m. spalio m. 8 d. Jaunimo Centre. Posėdis neįvyko, nes nebuvo kvorumo. Posėdį sukvietė J. Švedas. Apibūdinęs reikalo svarbumą ir plačią jo apimtį, kvietė priimti jo pateiktą 5 punktų dienotvarkę ir pradėti konkretų darbą.

Susirinko dalyviai patvirtino pasiūlytą dienotvarkę ir ją vadovaujantis išrinko:

a) Kongresui paruošti Komiteto pirmininku p. Gaučį; b) Mokslių sekcijos vadovu p. P. Maldeikį; c) Muzikos sekcijos vadovu p. V. Jakubėną; d) Rašytojų sekcijos vadovu p. B. Babrauską, ir e) Komiteto sekretorium p. P. Balzarą.

Meno sekcijos vadovu buvo kviečiamas p. A. Kurauskas, bet pastarasis pareiškė, kad jo ankstyvesni išpareigajimai neleidžia jam užsidėti naujų pareigų, kurių vistic negalėtų ištesėti ir pažadėjo artimiausiu laiku toms pareigoms surasti tinkamą asmenį.

Posėdžio dalyviai išpareigojo surasti tam darbu taktininkų, kurie bus kooptuoti Komiteto sudėtin, nes diskusijų metu paaiškėjo reikalas steigti dar dvi sekcijas, būtent:

I. Jaunimo sekcija: Konstatuoti, ką yra pasiekę mūsų jaunimas šiame krašte, baigęs aukštąjį mokslą. Surasti priemones ir kelius, kad tasai mūsų jaunimas nenutoltų nuo savo tautos ir jos siekių. Šiuo metu pavarčius lietuvišką spaudą ir peržiū-

rėjus lietuviškų sambūrių sudėtį, nerandi daug lietuviškų veidų, kurie jau spėjo nutrūpti nuo savo bendruomenės.

II. Bažnytinė sekcija: Bažnyčios rolė savo tautybės išlikimui yra didelė, nes sudaro dirvą reikštingam tautiniam savitumui. Šiuo metu J.A.V. lietuviškose parapijose šis reikalas yra liūdnoje padėtyje. Turi būti surasti keliai ir priemonės šiam skauduliui pašalinti.

Kongreso data ir vieta: Kongresui data parinkta 1962 m. rugsėjo 3 ir 4 dienos. Šaukti kongresą liepos mėn. dėl tuo metu esamo karšto oro rasta netinkamu.

Dėlei patalpų (kongresą atidarant ir uždarant) dar nenusistatyta, ieškomos patalpos, talpinančios ne mažiau 1,000 žmonių ir gerai vėsinamos. Sekcijų posėdžiai numatyta Jaunimo Centre.

Kongreso tikslas: a) Konstatuoti, ką esame pasiekę kultūrinuose dirvonuose. b) Išryškinti, kas dar turi būti padaryta, kokiomis priemonėmis ir kas tai turi atlikti.

Platesnis kongreso tikslų apibūdinimas bus plačiau paliestas sekanciuose informaciniuose pranešimuose.

Sumanymai: Papildžius komiteto sąstatą, bus sudaryta komisija, komiteto veiklos statutu išdirbti, kuris bus pasiūstas atitinkamiems veiksmams patvirtinti.

Sekantis posėdis numatytas lapkričio mėn. 18 d. 7:30 val. Jaunimo Centre.

L. Balzaras, Komiteto sekretorius

Toksinai prieš antitoksinus

Visiems jau žinoma, kad kai kurios žaidos sunkiai gyja. Tai atsitinka, kada į žaidžią įsimeta nuodijantys organizmai, bakterijos, — toksinai, kurie besiveisdami trukdo žaidžiai gyti. Bet jau nustatyta, kad organizmas

pats stengiasi nuo tokių toksinų apsiginti, tam tikslui gamindamas antitoksinus, kurie veda su tais nuodingais toksiniais atkaklią kovą ir ją dažnai laimi. Tais atvejais žaidžia užgija.

Pasak Dr. Sol Roy Rosenthal iš Illinois universiteto, toks paties apsigynimas nuo kenksmingų bakterijų invazijų gauti iš asmenų, kurie pavojingai apdege, daugelio tokių vaikų gyvybė buvo išgelbėta duodant jiems transfuziją kraujo, gauto iš asmenų, kurie anksčiau buvo apdege ir pasveikę.

Nudegęs kūnas, bekovodamas su kenksmingų bakterijų invazija, prisigamina apėčiai antitoksinų, kurių atsarga kūne ilgai pasilieka ir žaidžiams užgijus. Todėl tokių žmonių kraujo transfuzija yra labai naudinga apdegusiems, kuriems padeda greičiau pasveikti.

Kai Chicagoje 1958 metais gruodžio 1 d. įvykusiame Angelių Karalienės mokyklos gaisre 92 vaikai sudegė ir daugelis buvo pavojingai apdege, daugelio tokių vaikų gyvybė buvo išgelbėta duodant jiems transfuziją kraujo, gauto iš asmenų, kurie anksčiau buvo apdege ir pasveikę.

Kieta barzda

Kartą gyveno toks vyras, kurs, nuėjęs į toiletą nusiskusti, pradėjo baisiai rėkti ir keikti.

— Kas atsitiko, Hermanai, ko rėki? — paklausė žmona iš virtuvės.

— Tas šioks, toks ir anoks skustuvas, anąsyk ėjo kaip per vandenį, šiandien ant jo asmenų raganos jodinėja! — šaukė Hermanas.

— Po ilgesnės pauzės žmona paaiškino: — Hermanai, nekvaliok. Tavo barzda negali būti kietesnė už linoleumą, per kurį tavo britva vakar kaip per sviestą ėjo!

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

JOS VISAD RAŠO TEISYBĘ

ISTEIGTA 1897 METAIS

4 1/4%

DIVIDENDĄ MOKAME INVESTAVIMO SASKAITOMS

MŪSŲ TURTAS VIRŠIJA \$20,000,000.00

Laikykite savo vertybes ir svarbius dokumentus saugioje vietoje. Šiandien pas mus nebrangiai galite išsinuomoti saugią dėžutę seite.

ALBERT J. AUKERS, Prezidentas

DARBO VALANDOS: pirmadieniais ir antradieniais nuo 9 iki 4; trečiadieniais uždaryta; ketvirtadieniais nuo 9 iki 8; penktadieniais nuo 9 iki 6, o šeštadieniais nuo 9 iki 1 val. po pietu.

District Savings AND LOAN ASSOCIATION

3430 South Halsted Street • Chicago 8 • CLiffside 4-0104

VIETA AUTOMOBILIAMS ISTAIGOS KIEME

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigų taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitokiems reikalams. Kas turi susitaupes pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

4 1/4%

METINIS DIVIDENDAS mokamas visoms santaupoms

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill. JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747 Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.L.C.

SKAITYK KASDIEN

NAUJIENAS

IR TEMYK SKILTIS

Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužinoti tikrai per

NAUJIENAS

VALANDOS:

Pirm. 12 iki 8 po piet

Antr. 9 iki 4 po piet

Treč. uždaryta visą dieną

Ketv. 9 iki 8 po piet

Penkt. 9 iki 8 po piet

Šešt. 9 iki 12:30 po piet

Taupykite ir darykite paskolas Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre, 6239-45 South Western Ave., kur Chicago Savings Bendrovė teikia prieinamiausias sąlygas paskolų aplikantams ir apdrausto patarnavimo taupytojams per 37 metus.

CHICAGO SAVINGS yra viena iš įdomiausių ir gražiausių įrengtų Taupymo Bendrovių visoje Chicagoje. Taupytojų patogumui: naujausi įrengimai, du dideli kiemai automobiliams (vienas įvažiavimas iš Western Ave.) ir daug nemokamų patarnavimų pinigų taupantiems nariams.

KVIEČIAME.

Chicago Savings & Loan Ass'n

6245 So. Western Avenue Chicago 36, Illinois GRovehill 6-7575

JOHN PAKEL, Jr. — President JOHN PAKEL, Sr. — Chairman

INVEST IN UNIVEST

CURRENT Dividend Rate

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HAYmarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Universal Investment Share Account

Subscription Rates:	
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	

Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestuose	
metams \$15.00	
pusei metų \$8.00	
trims mėnesiams \$4.00	
vienam mėnesiui \$1.50	
Kitose JAV vietose ir Kanadoje	
metams \$13.00	
pusei metų \$7.00	
trims mėnesiams \$4.00	
vienam mėnesiui \$1.50	

Užsiuntose
metams \$16.00
pusei metų \$8.00
vienam mėnesiui \$1.50

NAUJENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Likviduoja Molotova

Viešai pasmerktas 22-me Visasąjunginės Komunistų partijos suvažiavime, buvusių Sovietų Sąjungos premjeris ir užsienio reikalų ministras Vjačeslav Molotov neteko paskutinio savo valdinio posto, kaip sovietų atstovas Tarptautinėje Atomo Energijos Komisijoje, Vienoje, ir savo narystės bileto Komunistų partijoje.

Pereitęs savaitės gale, sovietų žvalgybos lydima, įsai su žmona atvyko iš savo rezidencijos Austrijos sostinėje į geležinkelio stotį, buvo pasodintas į traukinį ir išvažiavo į Maskvą. Laikraščių reporteriai bandė jį užkalbinti, bet įsai praėjo pro juos, netaręs nė vieno žodžio.

Kam jį pašaukė į Maskvą?

Nikita Chruščiov neabejotinai yra nusistatęs jį "suklikviduoti". Politškai įsai jau yra sudorotas, bet galima dalykas, kad Nikita nori suruošti jam viešą teismą, iškelti jo ir kitų "priešpartinės grupės" narių — Kaganovičiaus, Malenkovo ir kt. — nusikaltimus partijai, priversti juos "prisipažinti" ir nubausti. Molotovas buvo artimiausias ir ištikimiausias pakalikas Stalino, kurio mumiją dabartinis Kremliaus bosas, tuoj po suvažiavimo, pašalino iš Lenino mauzolėjų.

Molotovas (kurio tikroji pavardė yra Skriabin) buvo į suvažiavimą atvykęs, girdėjo piktus Chruščiovo, Suslovo ir kitų "draugų" puolimus, bet, nieko į juos neatsakęs ir nelaukęs iki suvažiavimo pasibaigęs, iškelia-vo atgal į Vieną.

Klementij Vorosilov viešai prisipažino nusikaltęs ir pareiškė apgailėstavimą. O Molotovas — ne. Todėl įsai ir yra pašauktas į Maskvą atlikti išpažintį.

Nedaug kas jo galėsis. Lietuviai tikrai nesigailės. Molotovas pasirašė draugiškumo sutartį su Hitlerio užsienio reikalų ministru Ribbentropu, privertė Lietuvos valdžią įsileisti Raudonosios armijos garnizonus ir 1940 m. birželio mėn. Lietuvą, drauge su Latvija ir Estija, pagrobė.

Skilimas komunizmo imperijoje didėja

Atvira kova su "stalinizmu", prasidėjusi 22-me Rusijos komunistų suvažiavime, tęsiasi.

Suvažiavime Chruščiovas smarkiai puolė Albanijos komunistų diktatūrą, kurią gynė raudonosios Kinijos premjeras Chou En-lai. Pastarasis taip aštriai susikirtė su Kremliaus diktatorium, kad išskrido namo, suvažiavimui nepasibaigus, ir daugiau nebeįėjo į Maskvą.

Dabar Nikita šaukia Varšuvos Susitarimo valstybių (Maskvos satelitų) premjerus į konferenciją Lenkijos sostinėje. Iš Varšuvos praneša, kad svarbiausias punk-

Spaudos mėn. ir Kupiškėnų kultūros klubas

Gausi auka LSS Literatūros Fondui

Spalio mėn. buvo paskelbtas spaudos mėnesiu. Kažkaip jis prasliko pačios spaudos tinkamai nepastebėtas. Bet štai Kupiškėnų kultūros klubas įamžino savo vardą. Jis paskyrė LSS Literatūros Fondui penkis šimtus dolerių. Ir tai padarė neprašytas, neparagintas.

Tai neatsitiktina! Lietuvoje Kupiškio sritys gyventojai iš seno garsėjo gerais visuomeninio darbo užsimojimais. Daug kas jų Lietuvoj nuveikto buvo pavyzdžiui visai Lietuvai. Štai ar tik ne 1878 m., carinei Rusijai valdant Lietuvą, Kupiškyje pirmiausia įsistiegia kooperatinės veiklos įstaiga — smulkas kredito draugija. Dar prieš pirmąjį pasaulinį karą Kupiškyje pradėjo veikti kooperatinė vartotojų bendrovė. Ir Kupiškyje pirmieji kooperatininkai, tai yra visuomenininkai, pasistatė savo smulkas kredito bendroves nuosavus namus. Tokio namo tada dar Lietuvoje nebuvo. Ir Pirmojo Pasaulinio karo vokiečių okupacijos metais kupiškėnai nenuleido rankų. Bendromis jų pastangomis pradėjo veikti progimnazija. Joje visi dalykai buvo dėstomi lietuvių kalba. Tos progimnazijos pirmuoju direktorium buvo kun. A. Kripaitis.

Kovose dėl Lietuvos laisvės kupiškėnai išgarsėjo visoje Lietuvoj ir 1905 Lietuvos sukilimo metais. Visa valstiečių valdyba buvo tada jau vietos gyventojų rankose. 1919 m. gegužės mėnesio pabaigoje Kupiškio laukuose buvo suduotas lemiamas smūgis įsiveržusiems į Lietuvą raudonesiems rusams. Lietuvos nepriklausomybės metais kupiškėnai visoje Lietu-

voje garsėjo savo kooperatine visokeriopa veikla, savo liaudies namais, savo nepriklausomais nuo bažnyčios kapais. Tiesa, Antrojo Pasaulinio karo metu kupiškėnai skaudžiai nuo abiejų okupacijų nukentėjo. Jų jaunoji karta, ypač moksleivija, labiau nukentėjo negu bet kur kitur. Ten buvo žiaurios provokacijos. Nenuostabu, kad kupiškėnai iš seno garsėjo savo visuomeniniais darbais. Šešioliktmė šimtme-tyje Kupiškis buvo plačios apylinkės centru. 1616 m. kupiškėnai jau bendromis pajėgomis pasistatė bažnyčią. 1782 m. jau Kupiškyje veikė pradžios mokykla.

Bendrai kupiškėnai savo savybėmis daug kuo išsiskyrė iš kitų lietuvių. Štai ir Lietuvos nepriklausomybės metais kupiškėnai kooperatininkai turėjo savo himną-dainą. Deja, čia rašas jos, tos kupiškėnų dainos, turinį pamiršo.

Niekto tad nuostabaus, kad Kupiškėnų kultūros klubas niekieno nekveičiamas savo gera valia pirmas iš visų kitų JAV veikiančių lietuvių klubų susiprato tokią gausią auką paskirti LSS Literatūros fondui. Literatūros fondas jau gražiai save atrekomendavo, išleidamas tokias vertingas atsiminimus mūsų visuomenininkų, valstybininkų, kaip Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akto signataro St. Kairio ir visuomenės, politikos veikėjo K. Bielinio. Ir tas pats Literatūros fondas yra užsimojęs dar daugiau knygų išleisti ir tarp jų bus viena — 1942 m. išstremtųjų lietuvių

tas konferencijos darbotvarkėje bus: ekskomunikuoti Albanijos diktatorių gen. Hoxha, kuris garbina Staliną ir nepripažįsta Nikitos autoriteto.

Jeigu Albanijos komunistų partija savo vadovybės nepakeis, Kremlius sieks padaryti Albanijoje perversmą, kaip kad Stalinas anąmet stengėsi padaryti Jugoslavijoje, kai Broz-Tito pasipriešino Maskvos diktavimui.

Tito atsilaukė, kadangi Rusija, neturėdama bendros sienos su Jugoslavija, negalėjo pasiųsti savo armijos prieš Tita.

Albanija taip pat nepasiekia sausumos keliais; tarp jos ir Rusijos yra Jugoslavija ir Graikija, kurios tikrai nesutiktų leisti Raudonajai armijai maršuoti per jų žemes. Maskva turėjo prie Albanijos kranto didelę jūros bazę, bet Hoxha privertė Chruščiovą iš jos pasitraukti. Albanijos diktatūrą remia Kinijos valdovas Mao Tse-tung.

Sovietų imperijoj didėja skilimas. Todėl Chruščiovas ir yra taip įtužęs prieš opozicinius elementus savo partijoje. Jie pasidarė pavojingi jo galiai, kaip jam tenka kovoti su "erezija" Azijoje ir Balkanuose.

Jeigu dar jam nepasisėks apgauti Vakarų demokratijas Berlyne, tai jam gali pasidaryti visai riesta.

Artika likimas. Tas darbas jau baigiamas ir rankraščių netrukus bus atiduotas spaudai.

1935 liepos 8 įvyko Kupiškėnų kultūros klubo įsteigimas

Kupiškėnų klubas buvo įsteigtas Chicagoje. Vienas labiausiai pasidarbavęs prie klubo įsteigimo buvo dr. A. Graičiūnas (1870.X.31—1952.IX.9), kilęs iš Pajuodupio, Kupiškio valstiečiaus. Į JAV jis atvyko 1889 m. Dirbo angliakasyklose, mokėsi, baigė medicinos mokslus ir vertėsi gydytojo praktika. Lietuvių tarpe plačiai žinomas visuomenės veikėjas, spaudos bendradarbis, dr. Šliūpo veikimo talkininkas, buvęs Lietuvoj knygnešiu. Jam talkino Povilas Švelnis, iš Gindvilų kaimo; Albinas ir Elena Rudinskai, iš Laukminkų; Pranas ir Ona Stamoniai, iš Krai-vejos, Kazys ir Kazė Mateikonai, iš Biliūnų (abu mirę), Petras ir Domicelė Suvaidžiai, Laučiai (abu mirę); Juozas ir Nepalijonas Vilimaiciai (jau mirę); Petras ir Paulina Balchunai, iš Gendvilų, Domicelė Girdvainis, iš Nežionių, Povilas Cereška (jau miręs), ir Kostas Marcinkevičius iš Gindvilų (jau miręs).

Kupiškėnų kultūros tikslas remti Lietuvoje kupiškėnų švietimą, įsteigti nepriklausomas (laisvamanių) kapines, pastatyti liaudies namus ir t. t.

Klubo veikloje jį vairuodami pasižymėjo: Povilas Švelnis (buvo jo pirmininku), Petras Balchunas (sekretorius), Domicelė Girdvainis, finansus tvarkė K. Katelė. Kaip jie, taip ir visi kiti Kupiškėnų kultūros klubo nariai dirbo iš širdies ir daug gero kultūros srityje yra nuveikę. Nemaža aukų yra surinkę ir įvairiems kilniems tikslams jas išdalinę.

Dabartinę Kupiškėnų kultūros klubo valdybą sudaro: Frank Stanionis — pirmininkas; Petras Balchunas — sekretorius, Kazys Katele — finansų raštininkas; Kazys Ušlupas — izdininkas, ir Albinas Rudinskas — izdo globėjas.

Taigi, Kupiškėnų kultūros klubo valdyba vertinga savo auka reikšmingai atžymėjo spaudos spalio mėn. Sektinai ir kitiems lietuvių ateivių klubų pavyzdys.

LSS Literatūros Fondas nėra biznio knygų leidykla. LSS Literatūros fondas yra visuomeninė organizacija, įsteigta leisti spaudos leidinius ne tik mūsų praeičiai pažinti, bet ir kitas knygas, kurios savo turiniu nusakė, nušviečia visuomeninio gyvenimo santvarką ir jos raidą. Visviena, ar tose knygose mintys būtų išdėstytos mokslo ar grožinėse raštijos forma.

Literatūros fondo tvarkytojai už darbą jokio atlyginimo negauna. Tai garbės ir pasižventi-

1962-IEJI METAI — MAIRONIO METAI

"Prasideda šimtieji Maironio metai. Kaip juos paminėsime ir kaip įamžinsime?"

Bernardas Brazdžionis

Maironio — didžiojo tautos dainiaus ir atgimimo pranašo šimtmetį (gimęs 1862 m. spalio mėn. 21 d.) visa Pasaulio Lietuvių Bendruomenė privalo tinkamai paminėti. Šį didvyrį pagerbdami, drauge stiprinsime mūsų tautinę gyvybę ir kultūrinį sąmoningumą. Tegu suteiktų šita sukaktis mums kuo daugiau atgimimo, tegu gyviau mus visus pajudintų. Mums gi šiandien taip stinga idealizmo, entuziazmo ir pasitikėjimo savimi.

Tuo tikslu Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba visu brolišku nuoširdumu kreipiasi į visų kraštų, apygardų bei apylinkių valdybas ir kiekvieną lietuvių bei lietuvių:

1. Tegu 1962 metai bus MAIRONIO METAIS.
2. 1962 (Maironio) metais visoje Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje turi sukilti jubiliejinė nuotaika ir akcija.
3. Visuose kraštuose — tai yra kiekvienoje apygardoje ir apylinkėje — nedelsdami tuoj pradėkite intensyviai ruošti didelius ir, kiek beįgalinti, įspūdingiems Maironio minėjimams. (Akademija, Maironio dainų koncertas, paskaita, deklamacijos, jo dramų pastatymas ar inscenizacija etc.).
4. Kiekvienas laikykimė savo pareiga uoliai talkininkauti bei dalyvauti ruošiamuose Maironio minėjimuose.
5. Maironio metais įsigykime ir pakartotinai įsiskaitykime jo raštus: ypač "Pavasario balsus" ir "Jaunąją Lietuvą".

Brangios mūsų tautos, mylimos tėvynės bei nelaimės akivaizdoje būtinai ir prideramu būdu paminėkime Maironio 100 metų sukaktį! Testiprina vėl Maironis lietuviu viltį ir tikėjimą į tėvynės aušrą bei naują pavasarį. Tiesiuoju mums Maironio dvasios bei kūrybos heroika, idealizmas ir tėvynės bei laisvės meilė.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba

Toronto, Canada,
1961 m. lapkričio mėn. 1 d.

mo reikalas, nes niekas čia pelno neieško. Todėl tokiam reikalui aukos praverčia. Tos aukos įskaitomos kaip Literatūros Fondo nario įnašas.

Literatūros fondo nariai ir yra jo tikrieji šeimininkai. Tai Kupiškėnų kultūros klubas dabar gali skaityti Literatūros fondo garbės nariu, nes visi, kas aukoja per šimtą dolerių, laikomi Literatūros Fondo garbės nariais.

Literatūros fondo garbės narių sudaromi sąrašai atspausdinami jo leidiniuose. J. Vlks.

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RAŠTUS

UNITED PRESS - NAUJENOS
Ronald Conway, Imperial lėktuvu Kupiškėnų kultūros klubo narys. Jis buvo sunkiai sužeistas, kai jo lėktuvas, dėl motorų sugedimo nukrito netoli Richmond, Va. Išėmus Conway ir dar vieną igulios nari, 77 tuo lėktuvu skridė asmenys žuvo.

PETRAS RUSECKAS

Baudžiava

KAS GI BUVO TOJI BAUDŽIAVA

2.

Sukilėliai savo „dvylikuose punktuose“ reikalavo baudžiavos ir bažnytinės desimtinės panaikinimo, laisvos medžioklės ir žūklės, valstybinės santvarkos pakeitimo, visų kunigaiškiečių pašalinimo (bet karalių paliekant) ir p. Sukilėliai sugrįvo daugybę pilių ir viensėlių ir daugelį vietų išsivadavo iš savo pavergėjų. Grafi, baronai, rietieriai, bajorai — po ilgo, apie 50 metų besitęsusio karo, sukilėlius nugalėjo, didelius žiaurumu juos nubaudė ir vėl pavergė.

Paskaitykime, nors ir trumpą, bet ryškų baudžiavos aprašymą III-me "Lietuvos Enciklopedijos" tome (žodis: Baudžiava): kiek čia rasite suminėty vien žymesnių sukilimų: 1437 ir 1514 metais sukilimai Austrijoj, 1846 m. bajorų skerdynės Galicijoj ir p.

Ypač yra pagarsėję valstiečių sukilimai Rusijoje. 1670 — 1671 m. kazokų plėšiki Razzino ir 1774 — 1775 m. tokio pat Pugačovo vadovaujami valstiečiai buvo nusilaubę didžiausius Rusijos plotus, apipilę ir sudėginę begalę miestų, dvarų ir išžudę daugybę tūkstančių valdininkų, dva-

rininkų ir kitokių žmonių ir jau net pačiai Maskvai buvo begresij. Sukilėlius bemalšinusi kariuomenė taip pat parodė nepaprastą žiaurumą, todėl, abiem pusėm besiautėjanti, buvo išžudyta šimtai tūkstančių žmonių ir kai kurios apylinkės beveik dykumomis buvo virtusios.

Lietuvis ūkininkas taip pat nelėdo save lengvai pavergti: nežymiai, kaip ir kituose kraštuose, baudžiavai atsidrindant, ūkininkas ramiai eina uždėtas jam prievoltes, juo labiau, kad jos pradžioje buvo reikalingos ir pateisinamos; juk reikėjo paremti, palaikyti tuos, kurie Lietuvą nuo priešų gynė. Bet ilgainiui, baudžiavai pasunkėjus, ypač kai tėko dirbti ir vargti nebe kario, tėvynės gynėjo, bet asmeniškiems dvarininko reikalams patenkinti, prasidėjo sukilimai, pastangos nepakenciamam jungui nuversti, senai laisvai atgauti. 1413 m. sukilimas žemaičiuose ir Klaipeidos krašte; 1442 m. sukilimai M. Lietuvoje, taigi vokiečių užgrobtą vakarinę Lietuvos dalyje; 1483 m. atkaklų sukilimų suorganizavo Merkinės Leičys; daugybę sukilimų XVI-me šimtmečiu; ypač garsus ir mūsų istorijoj gerai žinomo Sambijos (M. Lietuva) malūnininko Jono Gėriko 1525 m. sukilimas, kuris pamažu persimetė į visą Pabaltijį ir pasiekė net Suomiją. 1769 m. sukilo karališkieji šiauliy valstiečiai; beveik tuo pačiu laiku sukilimai vyko Palangoj, Apsoje, Punske, Stakliškėse ir kt.

Ilgainiui sukilimai, pasipriešinimas žymiai susilpnėjo arba net ir visai liovėsi, nes žmonės jau buvo pavergti ne tik medžiaginiais, bet ir dvasiniais ir, pagaliau, taip buvo įprate prie baudžiavos, jog atsitiktiniai netekę pono, galėjo nejuokiai jaustis ir net prašyti jį jiems paskirti, kaip tai būvė su Utenos dvaro žmonėmis.

IR KITI ŽMONIŲ VARGAI.

Šalia tiesioginės baudžiavos žmones kankino begalė didelių bei visutinų nelaimių: karai, nederliai, ligos, ypač gi maras ir cholera. Visos tos nelaimės pirmučiausia užguldavo valstiečius, nes juos rekvizicijomis ir paprastais plėšimais plėšdavo ir savieji, ir įsiveržę prieš karai, o karų nukankinti valstiečiai lengvai darydavosi įvairių ligų aukomis. Būdavo atsitikimų, kad karai ir maras kai kuriuose kraštuose išnaikindavo beveik visus gyventojus ir kraštų paversdavo į dykumą, kaip tai, pav., atsitiko XVIII amžiaus pradžioje M. Lietuvoje, kas suminėta Donelaičio, J. Simonaitytės ir daugybėje kitų raštų, o taip pat ir mūsų žmonių atsiminimuose.

Jau rusų laikais rūpintis susirgusiais valstiečiais buvo pavesta "gerai dvarininkų valiai", bet, deja, dvarininkai tos "geros valios", išskiriant retus atsilikimus, kurie toliau suminėti, neludė. 1843 m. visoje buv. Kauno gub., neskaitant karinių, buvo vos viena ligoninė (Kaune) ir tik

1852 m. visoje gubernijoje įsteigta 7 nedidelės ligoninės. Viliūje buvo valstybinė apfika, kuri teikė vaistus valdžios baudžiaininkams Viliaus, Kauno ir kitų gubernijų ligoninėms. Taigi baudžiaininkas ligos, vargo, visutinio bado ištiktas, pagalbos niekur nė neieškodavo, nes žinodavo, jog jos niekur ir neras.

Ir teisingai, ryškiai d-ras J. Basanavičius apibūdina baudžiavą, sakydamas: "Lietuvos kaimiečiai visą savo vargingą gyvenimą skurste skurdė, beveik visą savo uždarbį dvarininkams atiduodami" ir valstietį nuo baudžiavos prievolių "pildymo tik miršis išvaduoti ir išgelbėti tegalėjo", o garsusis baudžiavos žinovas prof. I. Ivaniukovas taip apibūdina baudžiavą Rusijos valstybėje: "Dvarininkų rankose buvo policijos, teismo ir vykdomoji galia (valdžia) ant savo valstiečių, kurie neturėjo teisės pasiskųsti ant dvarininko. Dėl to visko valstiečiai buvo faktiškai dvarininkų vergais. Valstiečius užplakdavo mirtinai, ir dvarininkas iš tikrųjų neatsakydavo, nes nebuvo priežiūros, nors įstatymai ir drausdavo žiauriai su valstiečiais elgtis".

Sie būdingi Basanavičiaus ir prof. Ivaniukovo žodžiai linka ne tik Lietuvos bei Rusijos, bet ir viso pasaulio valstiečiams, kur tik baudžiava yra buvusi.

Pasitaikydavo ir teisingų, žmoniškų, išmintingų dvarininkų, kurie ir savo žmonėms, ir kraštui nemaža gero padarydavo.

Tokių dvarininkų būdavo kituose kraštuose, būdavo ir Lietuvoje. Mes, kur tik aptikdami, sužymėjome visus gerus dvarininkų darbus, neįsielėdami į tai, kokiais sumetimais tie darbai buvo daromi.

BAUDŽIAVOS ISNYKIMAS.

Pamažu keitėsi visos gyvenimas — kilo dvasios kultūra, žmoniškumas, plito apšvietimas; lygiai pamažu ėmė atsirasti pasibaurėjimas baudžiava, bet kokia vergija. Keitėsi ir visos ekonominės sąlygos — senoji baudžiava jau nebūtilko naujosioms gyvenimo formoms: atsirandę fabrikai vis labiau buvo reikalingi laisvų darbininkų, jų gi galėjo daugiausia tiecti kaimas, kuris todėl reikėjo laisvinti iš baudžiavos. Pagaliau, vis daugiau pinigų atsirandant, dvarininkai vis labiau ima matyti, jog jiems daug geriau išsimoka perkelti savo baudžiaininkus ant žyžių, nes žyžininkai be jokio dvarininkų rūpesčio sumoka didelius pinigus. Pamatė ir suprato, pagaliau, jog laisvasis samdinyks yra nepalyginamai naudingesnis darbininkas, negu baudžiaininkas. Ir besikeičiant, pradžioje kad ir labai pamažu, bet vis dėlto, demokratėjanti valstybė, taip pat vis labiau buvo reikalinga sąmoningų, laisvų piliečių, senoji gi, baudžiava, vergija paremta valstybė darėsi vis labiau atgyventa, vis labiau netinkanti naujesiems gyvenimo reikalams. (Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSA, NOSIES ir GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: Prospect 8-2229
Rez. telefonai: Walbrook 5-5076

Tel.: Prospect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais
Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: Republic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel.: Village 8-6068
1 Madison St., Oak Park, arba
Tel.: Prospect 4-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
Namu tel. OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2424 WEST 71st STREET
Ofisas: Hemlock 4-5849
Rezid.: Hemlock 4-2224
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirt. ir penktadienį nuo
1-4 ir 7-9, antradi. nuo 1-5, treči.
ir šeštadienį tik susitarus.

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS

NERVŲ - SMEGENŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2737 W. 71st STREET
Valandos: tik susitarus skambinant
GR 6-3409

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: Beverly 8-8244

DR. T. LUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Aksuoterija ir moterių ligos
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8-30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šėšt. uždaryta.
Ofiso tel.: Portsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDens 3-7278

GRovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juška

AKIU LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 4-6 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7, Treč. ir Šešt.
dieni tik 10-12.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4988 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 13 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais 12-4 v. popiet

Ofiso telefonai: LAFayette 3-3210
Jei neatilpiepia, šaukite KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Dalyk. aptarnavimas.
Vakarais: pirmad., antradi., ketvirtadi.
nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd Street
Val.: pirmad. ir ketvirtadi. 1-4 popiet.
antradi. ir penktadi. 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1318 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadi. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso telefonai: Cliffside 4-2896
Rez. telefonai: Walbrook 5-3059

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija
specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 SO. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos
2-4 ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais už-
daryta. Ligonius priima tik susitarus
telefonu.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERIŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
OFISO val.: pirmad., antradi., trečiadi.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

Trečiadienį palaidojome vel. M. Griniene

Tykiai, tykiai
Motinėlės verkėm...

Mes visi žinome, kad mirtis neišvengiama. Žinome, kad kokią dieną ji pasibels į mūsų duris. Bet kada ji atsilanko pas tave ar kaimynus, ji pasirodo tokia šalta, tokia beširdė.

Lapkričio ketvirtos dienos pavakarė — tokia vieniša, patyličiai atėjusi pas vieną iš Chicago gerai žinomų ir gerbiamų šeimų, paėmė su savimi jų brangiausią turtą — Motinėlę Marijoną Griniene.

Velionė Marijoną Griniene ilgus metus gyvenė Chicagos Bridgeporto kolonijoje, kur ji turėjo maisto krautuvej.

Jos vyras mirė prieš keliasdešimt metų, palikdamas ją su

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 nuo 1-8 val. p. p. kasdien. Išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadi. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandožai. Speciali pagalba Kejojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2650 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: Prospect 6-5084

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.

Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiadi. uždaryta), šeštadi. 10 ryto iki 2 p. p.

Dr. Kazimieras MICHEL

Optometristas-Orthoptistas
Cydo ausulėjimas ir neruototas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įveda netikrą — artificialę aki pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja 40 metų. Kalba lietuviškai.
4654 So. Ashland Ave., 2-ras aukštas (A 7-6616)

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIU GYDYTOJAS
75 metų patyrimas.
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 al. po pietų. Arba pagal susitarimą.

GRADINSKAS

YRA IŠ KO PASIRINKTI:
kelios eilės TV, vokiškų aparatų, pilnos lentynos radijų.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St. Frontier 6-1998
Pardavimas — Taisyimas. Sekmad. uždaryta

MOVING

Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA Avenue
Tel.: Frontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI

Leidimai — Pilna aprausta ZEMA KAINA R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

MOVING

Leidimai — Pilna aprausta ZEMA KAINA R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. AM. 102-7 FM.

PERKRAUSTYMAI

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šeštadienį nuo 8 iki 9:30 val. ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: Hemlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

help your HEART FUND help your HEART

LIETUVIŲ SERGAMŲ ŠEIMOS VALANDOS
1490 kil. AM. 102-7 FM.

LIETUVOS STATYBOS STOVI VIETOJE

Stebint sovietinės Lietuvos spaudą, klausantis Vilniaus radijo pranešimų beveik kasdien galima išgirsti pagyrūniškus žodžius apie naujas statybas Lietuvoje. Ir ko čia nepasakoma, kas tik neliapsinama giriantis "komunistinėmis statybomis", kurios girdi įmanomos tik sovietų Lietuvoje. Tačiau, kaip taisyklė, bolševikinių propagandistų žodžiai visada skiriasi nuo darbų, kuriais taip giriamasi. Liūdina atrodo statybų reikalas Lietuvoje, jei pasakoti komunistinių vadovų pastabas šiuo taip opiu klausimu.

Lietuvos KP CK sekretorius Manušis tiesiogiai vadovauja pramonei, kapitalinei statybai ir todėl jo pateikti duomenys ir bus mums pagrindu susidaryti tikrą vaizdą apie "komunistinės statybos" Lietuvoje.

Šiais metais Lietuvos liaudies ūkio tarybos sistemoje vyksta darbai 153 statybose, apimančiose 871 objektą, arba 30% daugiau, negu 1960 metais. Tai nemaži skaičiai, jei už jų neslypėtų betvarkė, apsilaidimas, planų neįvykdymas, bereikalingas lėšų švaistymas. Dėl nepaprasto lėšų išskaidymo uždeliamas statybų laikas ir, aišku savaime, padidėja neužbaigtos statybos apimtis. Kitais žodžiais tariant — statybos trunka labai ilgai.

Lietuvoje neretas atvejis, kai daugelis objektų statomi daugiau, kaip penkeris metus. Tokie užstoti darbai labai sumenkina kapitalinių statybų planą. Tai atsitiko su Panevėžio linų kombinatu, Tauragės plytine, "Kaitros" santechnikos dirbinių gamykla. Jau seniai nuaidėjo pagyrūniškos kalbos apie šiuos naujus objektus ir jų produkciją, o jie pasirodo dar vis... statomi. Tokiu tad būdu Lietuvos liaudies ūkio tarybos sistemoje neužbaigtos statybos apimtis vien tik pirmajame pusmetyje padidėjo 26 milijonais rublių nauja valiuta. Reikia, dar turės būti pastatyta įvairių objektų už tokią milžinišką sumą, kurie buvo suplanuoti ir pradėti statyti prieš penkeris metus. Ar beveikia kalbėti apie milžiniškus nuostolius, kuriuos neša tokios uždelstos statybos?

Patys komunistiniai pavergtos Lietuvos vadovai labai rimtu trūkumu kapitalinėje statyboje laiko tai, kad labai atsiliekama vykdam statybos — montavimo darbų planą, kuris per 9 mėnesius respublikoje įvykdymas tik 95%. Ypač nepatenkinamai vykdomi darbai svarbiausiose respublikos statybose. Iš 38 svarbiausių objektų per 9 mėnesius neįvykdytas planas 22 statybose. 22 objektai palikti likimo valiai, kitam kartui, kai bus geresnis ūpas... Tokie statybos tempi galimi, žinoma, tik "komunizmo statyboje".

Pacituokime to paties sekretoriaus Manušio žodžius: "Labai smarkiai atsiliekama vykdam statybos planą nepaprastai svarbiame objekte — Lietuvos VRES (šiluminė elektrinė — E.), kur per 9 mėnesius statybos — montavimo darbų planas įvykdytas tik 78%. O Kėdainių chemijos kombinato statyboje (Kėdainių statybos valdybos viršininkas P. Kalita) planas per tą patį laiką įvykdytas iš viso tik 64%" ("Tiesa" nr. 244). Taigi, taip statomi svarbiausieji bolševikinės Lietuvos objektai, tad ką bekalbėti apie eilines statybas. Į jas iš viso numojama ranka, nors planuojama, pradedama, ypatingai daug kalmama ir giriamasi.

Labai didelio atsilikimo esama gyvenamųjų namų statyboje. Šiai statybai skiriamų kapitalinių įdėjimų planas viršytas, tačiau būtų pastatyta tik... 86%. Ypač nepatenkinamai gyvenamųjų namų statyba vyksta Pakruojuje, širvintuose, Užventyje, Ukmergėje, Rokiškyje, Jonavoje ir kituose miestuose.

Is šių trumpų faktų aiškiai matyti, kad pavergtosios Lietu-

vos darbo žmonėms tenka labai ilgai laukti Vilniaus radijo ir komunistinių laikraščių paskelbtų statybų užbaigimo. Nejuolims prisimena Lietuvoje paplitusi aštri pastaba: "Ilgai statistinėme komunizmą. Štai paprastą pirtį statėme šešis metus ir tai dar šilto vandens nėra..." Kaip seksis statyti "komunizmą" atityje — sunku atsptėti, tačiau, kaip jis statomas šiandien — prisipažįsta patys sovietinės Lietuvos vadovai. (E)

SCOTTVILLE, MICH.

Kristina Gudaitė mirė

Praeitį šeštadienį, lapkr. 4 d. mirė panelė Kristina Gudaitė-Christine Gudas. Ji gyveno Custer, Route 1, o mirė Paulina Stearns ligoninėje. Ji sirguliuvo paskutinius dešimt metų, blogai jautėsi dar anksčiau, o ligoninėje jai teko pragulėti net tris mėnesius.

Kristina 1914 m. kovo 13 d. gimė Chicagoje. Josios tėvai atsivežė ją jauna, vos vienerių metų, į Custer, Mich. Čia ji užaugo, 1933 m. baigė viešos mokyklą, priklausė vietos lietuvių organizacijoms.

Josios tėvas Louis Gudas mirė 1939 m. Bet ji paliko liūdinčią motiną, brolius George ir John, gyvenančius Custeryje, ir seserį Annie, ištekėjusią už Chatfieldo, ir gyvenančią Fountain, Mich. Kristina vietos kapinėse buvo palaidota lapkričio 8 d.

Mums visiems liūdina, kai gera lietuvaitė taip greitai iš mūsų tarpo išsiskiria.

Vincas A. Pilypas

KONTRABANDA

Vienas motociklistas pravažiavo sieną tarp Švedijos ir Norvegijos. Mūitinės tarnautojas sulaukė jį ir patikrino maišą, kurį vežėsi motociklistas: jame buvo tik šieno. Kitą dieną motociklistas vėl važiavo per sieną, bet jau dviračiu. Jį vėl sulaukė muitininkas. Maišė vėl buvo tik šieno. Šitokia procedūra kartojosi išilgą mėnesį. Vieną šeštadienį muitinės tarnautojas ir motociklistas — dviratėninkas atsitiktinai susiliko prie baro. Juodu pavažiavo kits kita, ir, kai nuotaika jau buvo gerokai pakilusi, muitininkas paklausc savo naujo draugo: — Aš vis dėlto įsitikinęs,

kad tu vežioji kontrabandą. Tik aš negaliu suprasti — ką? — Nagi motociklus, ką gi kita? — atsakė motociklistas — dviratėninkas.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

Lietuvių Moterų Draugijos Apšvietos mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, lapkričio 14 d., 7:30 val. vakara Sandaros svetainėje, 840 W. 33 Street. Narsės Prašomos gausiai dalyvauti, aptarti draugijos reikalus. Rose Didžgalvis, rašt.

"NAUJIEŅOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

— Lietuvių Moterų Draugijos Apšvietos mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, lapkričio 14 d., 7:30 val. vakara Sandaros svetainėje, 840 W. 33 Street. Narsės Prašomos gausiai dalyvauti, aptarti draugijos reikalus. Rose Didžgalvis, rašt.

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELININGIA
GELES VISOMIS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 566-1220

LOVEIKIS

Telegrama i Visas Pasauly Dėlis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvoms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-3008

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71 Street
Tel.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Tel.: TOWNhall 3-2108-9
Trys moderniškos koplyčios
Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
718 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIUNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

KVIECIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalines valdžios agentūras

Kas du mėnesius duodamos vis naujos dovanos taupytojams.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 SO. 49th St., Cicero 50, Ill.
 JUOZAS F. GRIBAUSKAS, sekretorius
 Tel. Bishop 2-1397.

Pigiai taisome ir perstatome namus, garažus, porčius, stogus; atliekame visus cemento darbus beisente, šaligatvyje ir prie įėjimo. Apskaičiavimai veltimi.

Kreiptis
A. A. STATYBOS BENDROVE
 4503 S. Whipple, Tel.: Virginia 7-4139

NEW LIFE DELICATESSEN

Namie gaminti delicatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa.

3146 SO. HALSTED STREET
 Victory 2-7666.
 Jonas Grinius, savininkas

F & M RADIO & TELEVISION SERVICE

Authorized
 DELCO & MOTOROLA DEALER

Car radio repaired while you wait.
 3159 S. Wallace St. Calumet 5-9833

Lietuvių Apdraudus Agentūra įsteigta 1924 m.

K. J. MACKE & CO.
 2549 W. 71st Street,
 Tel. PR 6-3140.

Apdraudžiam namus, baldus, prekes, taveras, automobilius ir lietus įvairius vertingus daiktus; asmeniška atsakomybė ir gyvybė.

Reikalui esant, apdraudus mokėjus galėtume paskirstyti net 7 mėnesiams.

Kviečiame pasinaudoti mūsų ilgą metų patirtimi apdraudus reikaluose.

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50 Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiūsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, vaistų bei maisto produktų iš Anglijos ir iš Danijos. **EXPRESS GIFT PARCEL CO.**, ir **Liusės** suknelių krautuvi, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk.)

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS JOS VISAD RAŠO TEISYBĖ

4 1/4% DABAR MOKAME VISOMIS TAUPYMO SĄSKAITOMS

Indėliai apdrausti iki \$10,000.00

Duodame paskolas už namus nuo vienerių iki dvidešimties metų lengvais mėnesiniais išmokėjimais.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.
 4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO, ILL.
 LaFayette 3-8248
 Sekretorius CHARLES ZEKAS

Valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 4:30 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečdieniais uždaryta

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Dabar pagreitintas siuntimas tiesiai iš Chicago į Lietuvą! Siuntiniai pasiekia gavėją už 4-6 savaitę.

Sudarydami siuntinį pasitarkite su mumis, ką ir kaip siūsti. Dažnai žmonės siunčia ne tai, kas ten reikalinga. Paskambinkite mums, ir mes patarsime Jūsų siuntinį.

LIETUVIŲ KOMPANIJA

WORLD PARCEL SERVICE
 3320 SO. HALSTED ST. CHICAGO 8, ILL. YA 7-0677

George Ratterman, pasijūmėjas futbolo žaidėjas, su savo šeima. Jis buvo išrinktas didėle balsų dauguma Campbell apskrities, Kentucky valstybėje šerifu.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS ŠAUKSMAS!

Palaimingi visais atžvilgiais buvo Vasario 16-sios gimnazijos praėjusieji mokslo metai. Apie ją buvo daug rašoma ir dedama iš jos gyvenimo nuotraukų spaudoje, ypač po p. Bačiūno atsilankymo joje. Spaudoje, susirinkimuose buvo keliama ir svarstomi šio taip svarbaus jaunajai kartai lietuvių bei mokslo ugdymo židinio dabartinė būklė ir ateitis. Buvo reikiama įvairių nuomonių dėl jos galimos reformos.

Gyvenimas gė jo savo keliu. Būrelių vadovai su nemažesniu uolumu, kaip ir anksčiau, stengėsi surinkti dolerines mėnesines aukas iš savo būrelių narių, atskiri asmenys bei vienetai (k. a. bankai, klubai, draugijos) teikė gausių aukų.

Iš 136 veikiančių būrelių: 79 veikė labai gerai, 17 gerai, 16 vidutiniškai, likusieji — blogai, t. y. nepaisydami nei reguliarumo, nei aukų kiekybės.

Iš būrelių, atskirų asmenų ir organizuotų vienetų per metų laikotarpį (1960.IX.1-1961.IX.1) yra gauta aukų 133,408.33 DM. Didžiai reikšminga buvo ir Balfo maisto produktų parama.

Šalia šios tauriųjų lietuvių duoklės prisidėjo dar ir vietos Lando pirmą kartą suteiktą gimnazijos išlaikymui 30,000 DM parama ir padidinta iki 40,000 DM pašalpa bendrabučio remontams. Taip pat ir Pabėgėlių Ministerija pakėlė teiktąją prieš kurį laiką pašalpą iki 2,000 DM mėnesiui. Apskritai reikia pabrėžti, kad vokiečių įstai-gios paskutinį metų pradėjo labiau domėtis bei įvertinti mūsų gimnazijos reikšmę, kaip lietuvių židinio ugdytojos.

Turint tai visa galvoje, kas augščiau yra suminėta, galima suprasti, kas teikė gimnazijai galimybės praėjusiais mokslo metais išsiversti be ypatingų sunkumų ir kodėl tas laikotarpis galima vadinti palaimingu.

Neturint tuo tarpu pastovių pajamų šaltinių iš valdžios įstai-gų, vienintelis Vasario 16-sios gimnazijos išlaikymo šaltinis

— **Studentų Sąjungos suvažiavimas**

Lietuvių Studentų Sąjungos metinis suvažiavimas įvyksta lapkričio 23—26 d. d. 1961 m. Chicago, Illinois, Morrison Hotel (Clark St. ir Madison St. kampas).

Daugiau žinių apie suvažiavimą, bus paskelbta vėliau. Dabar norintiems informacijų gauti, kreiptis į L.S.S. Centro Valdybos narius:

Arydas Rimas — Pirmininkas, 2712 W. 55th St., Chicago, Ill., tel. HE 4-0828;
 Birutė Cicienaitė — Sekretorė, 1810 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., telef. SE 3-0086, HA 1-9281;
 Rima Kašubaitė, Vicepirmininkė, Jonas Vaičiulis — Iždininkas, Rūta Kviklytė ir Algis Saulis — Spaudos vedėjai, J-ra Gailiūsyte — Užsienio reikalų vedėja.

IŠ CHICAGO IR APYLINKIŲ

ADC politika daugina povainikius vaikus

Chicago įvykusioje Seimų Planavimo Sąjungos konferencijoje Illinois atstovų buvo atstovav William Robinson, negras, pareiškė, kad vaikams be tėvų šelpi programa tik skatina povainikių vaikų daugėjimą. Jis siūlė, kad moteris, neturinti vyro ir įsigijusi pirmą vaiką, gaudama ADC (Aid to Dependent Children) šalpą, gau-

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

REIKALINGA MOTERIS padėti prie namų ruošos darbų bei vaikų prižiūrėjimo, sutinkanti gyventi kartu, alyginimas pagal susitarimą. GA 4-8453.

ty ir gimdymų kontrolės informaciją. "Dabartinė ADC programa tik daugina tėvo neturintį šeimų skaičių", pasakė Robinson, senas Chicago socialinių įstaigų veikėjas. Viena blgiausių ADC programos vietų esanti ta, kad ji draudžia teikti pašalpą šeimai, kuri turi sveiką tėvą.

Chicago universiteto prof. Philip Hauser parodė, kad baltųjų tarpe neturtingųjų gyven-tųjų grupė turi 14 nuosimčių daugiau, o spalvotųjų grupės turi 22 nuosimčius daugiau vaikų kaip turtingųjų grupė.

Sovietų mokslininkas gali turėti nemalonumų

Siomis dienomis Conrad Hilton viešbutyje Chicagoje vyko Amerikos Branduolinės draugijos susirinkimas ir Atomų paroda, kurioje dalyvavo ir du jauni sovietų atominiai spėcai: Andrei Ivanovė Galagin, 40 metų, atomų ekspertas ir tarptautinės atominės energijos (IAEA) agentūros direktorius Jungtinėse Tautose, ir Zdanek Louda, 36 metų, komunistinės Čekoslovakijos ambasados mokslinis attache.

Paklaustas dėl naujausių atominių bombų sprogdimų, Galaginas pareiškė: "Branduoliniu bandymai neatitinka taikos interesus. Vis didesnės bombos ir vis daugiau ginklų, tai yra visa, kas išvystoma iš branduolinių sprogdimų. Visos branduolinės bombos turėtų būti suverstos į okeaną, kad mes galėtume taikioje gyventi".

Greit po to susigriežė Galaginas pradėjo teisintis, jog taip kalbėjęs tik kaip IAEA tarnautojas, jokiū būdu ne kaip sovietų pilietis ir prašė reporteriui tatai pabrėžti...

Louda gė nieko nekalbėjo, bet visą laiką rinkosi amerikiečių įvairiausių techninę literatūrą apie atominius tyrinėjimus ir atomų parodoje kopijavosi visokių mokslinių apskaičiavimų lenteles, taip kad iš parodos išėjo su trimis pilniais maišais raportų ir technišrius tatai pabrėžti...

REIKALINGI ATSTOVAI

Vyrai ir moterys dirbti visa arba dalį laiko užrašinėjant gyvybes, ligos ir kitokias apdraudas seniausioje ir tvirčiausioje Amerikos lietuvių fraternalėje organizacijoje — SLA. LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

Garbingas darbas ir geras atlyginimas. Kreiptis į įgalotini Chicagoje: J. MACIUKAS-MACKE, 2549 W. 71 St. — Tel.: PR 6-3140.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

T A V E R N A, atidaryta 5 prieš 17 metų. Geras biznis šeimai. Baras ir pardavimas išneštinai. Preiainama kaina. 5 m. sutartis atsakomam asmeniui. PAlsaide 5-9859 nuo 12 val. dienos.

RENTING IN GENERAL Nuomos

NEMOKAMAI PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI

Turime laukiamųjų skambinti PProspect 8-2233

B E L L - V A R P A S
 6455 So. Kedzie Ave.

ISNUOMOJAMA KRAUTUVĖ ir 4 kamb. butas, tinka bet kokiam bizniniui. 4714 S. Damen Ave.

ISNUOMOJAMAS megiamasis kambarys vienam dirbančiam asmeniui. 7222 S. Washtenaw.

CONTRACTORS - BUILDERS Namų Statytojai ir Taisytojai

A. ABALL ROOFING CO.

Itaisau lietaus vandeniu nutekėti vamzdžius, varinius ir lydinto nerūdijamo metalo. Nereikia daryti. Dengiu naujus stogus, taisau, nudengtuosius senus. Išvalau ir apamentuoju kaminius. Dažau iš lauko namus, vandens vamzdžius, karnizus, langus, bokšteliuus.

Kainos žemiausios, įvertinimas veltui. Esame pilnai aprausti.

Atdari visą laiką.
LA 1-6047 arba RO 2-8778

NEBRANGIAI TAIROME alyvos, gazo, anglių furnasus, stokerius ir visas šildymo sistemas. Ikanavimas veltui. Darbas garantuotas.

ALEKSANDRAS GERULIS
 3625 West 64th Place
 Reliance 5-2541.

HEATING CONTRACTORS

Istatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius, oro vėsintuvus, ir skardos darbai (sheet metal works)

JUOZAS ZEMAITIS
 ir VICTOR SKADE, ST 8-9272
 CICERO HEATING AND SHEET METAL
 2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill.
 Tel. TR 7-1442. Res. OL 6-0412

GREIT, SAŽINGAI IR GARANTUOTAI įrengia naujus ir perstato senus įvairių rūšių geso, alyvos ir anglių pečius namams apšildyti. Itaisome boilerius, vandens nutekėjimo rymas ir kt. darbus.

VIKDO HEATING CO., 4444 So. Western Ave. D. Zukauskas, Virginia 7-3447, V. Stuopyys, Olympic 2-2017.

STOGAI — KAMINAI

Mes tai atliekame geriausiai: nemokamai apskaičiuojame žemiausiomis kainomis visame mieste. Sutvarkome gulsčius ir įžambius stogus, pataisome ir atnaujiname juos. Išvalome kaminius, atstatome ir atliekame tuckpointing.

Darbas garantuotas. viskas bus, kaip nauja. Pilnai apdrausta.

Galima pasirinkti laiką.
ABALL ROOFING CO.
 3925 W. Roosevelt Rd. LA 1-8921.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

MEDINIS 2x4, svarūs ir šviesūs kamb., moderni virtuvė, cementiniai pamatai, garažas, imokėti užtektu \$3,500. Tuojau galima užimti 1 butą. Brighton Parke.

MŪRINIS 5 butai prie Jaunimo Centro, tvirtas mūras, geros pajamos, graži vieta, nebrangus.

MŪRINIS 4 butai, taverna ir du ofisai, ant Western Marquette Parke. Nebūtų paskolos išlaidų.

Š I M A I T I S
 Realty, Notary Public, Insurance
 2737 W. 43rd St. CL 4-2390
 4936 W. 15th St. Cicero OL 6-4980.

C I C E R O
 3 butų, 6-3-3, pilnas rūšys, spalv. akm. Pajamų \$270, arti 16th ir 48th Ave. \$17,500.

S V O B O D A
 6013 Cermak Rd. BI 2-2162 — OL 2-6710.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

REIKALINGAS PRIKYRES KEPEJAS RUGINEI DUONAI KEPTI.

5-kios darbo dienos savaitėje. Šeštadienis ir sekmadienis laisvi.
 Kreiptis 3500 S. UNION.

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGAS VYRAS ar moteris dirbti restorane. 3465 So. Morgan.

REIKALINGI ATSTOVAI

Vyrai ir moterys dirbti visa arba dalį laiko užrašinėjant gyvybes, ligos ir kitokias apdraudas seniausioje ir tvirčiausioje Amerikos lietuvių fraternalėje organizacijoje — SLA. LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

Garbingas darbas ir geras atlyginimas. Kreiptis į įgalotini Chicagoje: J. MACIUKAS-MACKE, 2549 W. 71 St. — Tel.: PR 6-3140.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

T A V E R N A, atidaryta 5 prieš 17 metų. Geras biznis šeimai. Baras ir pardavimas išneštinai. Preiainama kaina. 5 m. sutartis atsakomam asmeniui. PAlsaide 5-9859 nuo 12 val. dienos.

RENTING IN GENERAL Nuomos

NEMOKAMAI PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI

Turime laukiamųjų skambinti PProspect 8-2233

B E L L - V A R P A S
 6455 So. Kedzie Ave.

ISNUOMOJAMA KRAUTUVĖ ir 4 kamb. butas, tinka bet kokiam bizniniui. 4714 S. Damen Ave.

ISNUOMOJAMAS megiamasis kambarys vienam dirbančiam asmeniui. 7222 S. Washtenaw.

CONTRACTORS - BUILDERS Namų Statytojai ir Taisytojai

A. ABALL ROOFING CO.

Itaisau lietaus vandeniu nutekėti vamzdžius, varinius ir lydinto nerūdijamo metalo. Nereikia daryti. Dengiu naujus stogus, taisau, nudengtuosius senus. Išvalau ir apamentuoju kaminius. Dažau iš lauko namus, vandens vamzdžius, karnizus, langus, bokšteliuus.

Kainos žemiausios, įvertinimas veltui. Esame pilnai aprausti.

Atdari visą laiką.
LA 1-6047 arba RO 2-8778

NEBRANGIAI TAIROME alyvos, gazo, anglių furnasus, stokerius ir visas šildymo sistemas. Ikanavimas veltui. Darbas garantuotas.

ALEKSANDRAS GERULIS
 3625 West 64th Place
 Reliance 5-2541.

HEATING CONTRACTORS

Istatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius, oro vėsintuvus, ir skardos darbai (sheet metal works)

JUOZAS ZEMAITIS
 ir VICTOR SKADE, ST 8-9272
 CICERO HEATING AND SHEET METAL
 2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill.
 Tel. TR 7-1442. Res. OL 6-0412

GREIT, SAŽINGAI IR GARANTUOTAI įrengia naujus ir perstato senus įvairių rūšių geso, alyvos ir anglių pečius namams apšildyti. Itaisome boilerius, vandens nutekėjimo rymas ir kt. darbus.

VIKDO HEATING CO., 4444 So. Western Ave. D. Zukauskas, Virginia 7-3447, V. Stuopyys, Olympic 2-2017.

STOGAI — KAMINAI

Mes tai atliekame geriausiai: nemokamai apskaičiuojame žemiausiomis kainomis visame mieste. Sutvarkome gulsčius ir įžambius stogus, pataisome ir atnaujiname juos. Išvalome kaminius, atstatome ir atliekame tuckpointing.

Darbas garantuotas. viskas bus, kaip nauja. Pilnai apdrausta.

Galima pasirinkti laiką.
ABALL ROOFING CO.
 3925 W. Roosevelt Rd. LA 1-8921.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgems terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išmokėjimais. Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
 2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

ARTI MOKYKLŲ Gage Pk. geras 20 metų 5 kamb. mūr. bungalow. Šildymas karštu vandeniu-alyva. Kilimai ir kiti priedai. Garažas. \$20,500.

DU NAMAI labai gerame stovyje Brighton Pk.: gražus mūr. bungalow, šildomas karštu vandeniu-gazu. Kiemas mažesnis 3 kamb. mūr. namas, išnuomotas už \$60 mėn. Abiejų kainas \$19,500.

JEIGU IESKOTE gero 2 butų namo Marquette Pk., tai kažin ar geresnį rasite kaip šį 26 metų 2 aukštų mūr. — 2x6? Yra dvi šildymo sistemos.

NEBRANGŪ! 2 bloka i vakarus nuo Cicero Ave. ir 51-os, 20 metų 5 kamb. mūr. bungalow ant 45 pėdų sklypo, 2 mašinų garažas.

TAVERNA prekybos centre — ir dar be konkurencijos, nes jinai yra prie "sausos" apylinkės. Garantuoti gera klientūra ir uždarbis. Tokiu pirkiniu retai pasitaiko.

APSIMOKA PIRKTI vien tik dėl sklypo! Marquette Parke 6 kamb. medis namas ant 50 pėdų sklypo. Mūr. garažas. Tik \$16,000.

SKUBIAI parduoda pertvarkytą 4 butų mūr. namą Marquette Pk. Naujas šildymas alyva. Garažai. Geros pajamos. Priims pasiūlymą arčiausia \$35,000.

ČIKAGOS PIETUOSE stiprus 8 butų mūr. namas, naujai remoduluotas. Svarus rajonas. Pelninga. \$60,000. — Arba pasiūlymas. Skubėkit — reikia parduoti!

5 KAMB., 5 METŲ MŪRAS, graži iekantys rūšys, platus lotas, — \$20,900.

6 BUTŲ MŪRAS, naujas šildymas, alum. langai, \$7,500 nuomos. \$59,500.

3 BUTŲ MŪRAS su baldais, apie \$6,500 nuomos, Brighton Parke. — \$24,800.

2 BUTŲ MEDINIS, naujas šildymas, platus sklypas, garažai, \$24,400.

3 METŲ, 4 1/2 kamb. mūras, alyvos šild. karpetai, alum. langai, \$19,700.

6 1/2 KAMB., 4 metų mūras, alum. langai, platus sklypas, arti parkas, \$24,900.

GERAS PAJAMŲ MŪRAS, 8 kamb. ir 2 kamb. rūšys, \$17,400.

PADALYTAS MŪRO BUNGALOW, 4 ir 2 kamb. butai, platus lotas, garažas, \$19,900.

NERASIT GERESNIO, kaip šis 7 metų, 2 butų mūras, 4 ir 3 1/2 kamb., garažas, \$26,900.

1 1/2 AUKŠTO MŪRAS, 5 1/2 ir 4 kamb., naujas gazo šild., rami gatvė, \$25,000.

5 KAMB., 5 METŲ MŪRAS, graži iekantys rūšys, platus lotas, — \$20,900.

6 BUTŲ MŪRAS, 6x6, tvirtas, didingas pastatas, \$7,200 pajamų. — \$47,000.

8 KAMB. ir 3 kamb. namas, 2 patraukliūs butai, \$14,950.

2 BUTŲ ŠVIESUS MŪRAS, naujas gazo šild., alum. langai, 2 auto mūr. garažas, \$20,800.

ARTI PARKE 6 kamb., didelis mūras, naujas šild., daug priedų, \$22,700.

4 BUTAI IR RESTORANAS, mūro namas, apie \$5,000 nuomos, \$21,000.

DIDELIS BIZNIS ir 4 kamb. butas, 18 metų mūras, vertas \$27,000.

6 KAMB. MŪRO REZIDENCIJA, mūro garažas, 40 pėdų sklypas, arti mūro ofiso, \$20,600.

PIRIE PARKE 5 kamb. mūro bungalow, naujas gazo šild., garažas, \$15,900.

P. LEONAS REAL ESTATE
 2735 West 71st Street WAlbrook 5-6105

MARQUETTE PARKO CENTRE

9 BUTŲ MŪRAS, apie \$11,000 nuomos, puiki vieta, gražūs butai, \$94,000.

6 BUTŲ MŪRAS, naujas šildymas, alum. langai, \$7,500 nuomos. \$59,500.

3 BUTŲ MŪRAS su baldais, apie \$6,500 nuomos, Brighton Parke. — \$24,800.

2 BUTŲ MEDINIS, naujas šildymas, platus sklypas, garažai, \$24,400.

3 METŲ, 4 1/2 kamb. mūras, alyvos šild. karpetai, alum. langai, \$19,700.

6 1/2 KAMB., 4 metų mūras, alum. langai, platus sklypas, arti parkas, \$24,900.

GERAS PAJAMŲ MŪRAS, 8 kamb. ir 2 kamb. rūšys, \$17,400.

PADALYTAS MŪRO BUNGALOW, 4 ir 2 kamb. butai, platus lotas, garažas, \$19,900.

NERASIT GERESNIO, kaip šis 7 metų, 2 butų mūras, 4 ir 3 1/2 kamb., garažas, \$26,900.

1 1/2 AUKŠTO MŪRAS, 5 1/2 ir 4 kamb., naujas gazo šild., rami gatvė, \$25,000.

NAUJA ISTAIGA DIRBA KASDIEN

K. VALDIS REAL ESTATE
 2815 W. 71st Street — RE 7-7200 ar RE 7-8534

MŪRINIS visai naujas, 2 aukštai po 7 kamb., su 4 tualetais, 59 ir Mozart, \$9,500.

MAISTO KRAUTUVĖ Marquette Parke su įrengimais ir prekėmis, \$5,000.

MŪRINIS 2 aukštai — 4-ios nuomos, šalia mūsų istaigos, \$36,000.

MŪRINIS 2 a., 5 metų, 71 ir Rockwell, išvyksta iš Chicago.

MŪRINIS 2 aukštai, 10 butų, labai gerame stovyje, sav. duoda paskolą, \$10,000.

MŪRINIS 1 1/2 a. prie 67 ir Artesian, \$26,900.

MŪRINIS 6 kamb. ant plataus loto, garažas, \$17,800.

MŪRINIS 7 kamb., — 5 apaočių ir 2 viršų, 71st ir Talman, \$19,500.

MŪRINIS 6 kamb., prie 67th ir Maplewood, \$18,800.

MŪRINIS 7 kamb., visi labai dideli, daug priedų, 62nd ir Rockwell St., \$20,000.

MŪRINIS 5 kambarių, naujas šildymas, garažas, 66th ir Mozart, \$16,300.

MŪRINIS visai naujas, 3 mieg., tik du bloka nuo mūsų naujo ofiso, \$18,900.

MŪRINIS 5 kamb., 3 mieg., rūšys, 51st ir California, \$13,900.

MŪRINIS 5 kamb., 11 metų, garažas, pastogė, \$12,900.

MŪRINIS naujas, 2x5 1/2, prie Jaunimo Centro, \$36,900.

MŪRINIS 3 butai, taverna su visais įrengimais ir extra lotas, arti mūsų istaigos, \$40,000.

MŪRINIS 6 metų, 3 mieg., 72 ir Kedzie rajone, \$20,400.

MŪRINIS 8-ni butai, dvigubas lotas, garažai, M. Parke, \$37,500.

MEDINIS 5 kamb., 3 1/2 p. lotas, rūšys, geras šildymas. \$12,300.

A. KAIRYS REAL ESTATE
 2501 W. 69th Street Telef. 436-5151

6 KAMB. MŪRINIS, 37 pėdų sklypas, gazo ir karšto vand. šild., Marquette Parke, tik \$14,500.

3 BUTŲ MŪRINIS, 5—5—2, alyvos šild., garažas, \$235 mėn. pajamų ir savininkui 2 kamb. butas. Gage Parke. \$26,250. E. Orentas.

5 KAMBARIŲ MŪRINIS, 14 metų senumo, 57 pėdų sklypas, moderni virtuvė ir vonia, gazo šildymas, garažas, tik \$17,500, mažu įmokėjimu galima nupirkti. O. Jakubėnas.

3 BUTŲ MŪRINIS, 5—6—2 kamb., platus sklypas, šildymas gazu, 2 mašinų garažas. \$125 mėn. pajamų ir savininkui 6 kamb. butas, Brighton Parko centre. Tikrai vertas dėmesio. \$18,900.

Turime daug kitų gerų pirkinų: rezidencijų ir apartamentinių namų. Be jokio išpareigojimo skambinkite arba dar geriau atvažiuokite ir pamatykite.

PERKAME parduodame, mainome įvairaus dydžio namus visur. Partūriname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA
 REAL ESTATE AND BUILDERS